

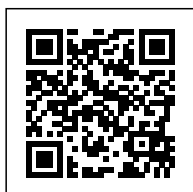

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

9. volební období

332/0

**Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách,
ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony**

Zástupce předkladatele: ministr dopravy
Doručeno poslancům: 2. listopadu 2022 v 13:59

V l á d n í n á v r h

ZÁKON

ze dne 2022,

kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o dráhách

Čl. I

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění zákona č. 189/1999 Sb., zákona č. 23/2000 Sb., zákona č. 71/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 77/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 144/2002 Sb., zákona č. 175/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 103/2004 Sb., zákona č. 1/2005 Sb., zákona č. 181/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 191/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 377/2009 Sb., zákona č. 194/2010 Sb., zákona č. 134/2011 Sb., zákona č. 102/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 180/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 319/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 304/2017 Sb., zákona č. 169/2018 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona č. 313/2019 Sb., zákona č. 367/2019 Sb., zákona č. 115/2020 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 284/2021 Sb. a zákona č. 426/2021 Sb., se mění takto:

1. V poznámce pod čarou č. 1a se věta „Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě.“ zrušuje.

CELEX: 32021R0782

2. Na konci poznámky pod čarou č. 1a se na samostatný řádek doplňuje věta „Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/782 ze dne 29. dubna 2021 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě.“.

3. V § 23f odst. 1 se věta první nahrazuje větou „Dopravce, který má dominantní postavení na trhu osobní nebo nákladní železniční dopravy a který je současně provozovatelem železniční stanice, odstavné koleje, čerpací stanice nebo technického zařízení v přístavu nebo provozovatele takového zařízení služeb ovládá, zajistí, aby k poskytování služeb prostřednictvím tohoto zařízení služeb docházelo v rámci pobočky.“.

CELEX: 32012L0034

4. V § 23f odstavec 2 zní:

„(2) Dopravce, který má dominantní postavení na trhu osobní nebo nákladní železniční dopravy a který je současně provozovatelem zařízení služeb nebo takového provozovatele ovládá, zajistí, aby o poskytování služeb prostřednictvím tohoto zařízení bylo vedeno oddělené účtování.“.

CELEX: 32012L0034

5. V § 35 odstavec 3 zní:

„(3) Dopravce provozující drážní osobní dopravu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě¹⁷⁾ poskytne bez zbytečného odkladu po zveřejnění zprávy o kvalitě poskytovaných služeb podle tohoto přímo použitelného předpisu tuto zprávu Agentuře Evropské unie pro železnice.“.

Poznámka pod čarou č. 6h se zrušuje.

CELEX: 32021R0782

6. Poznámka pod čarou č. 17 zní:

„¹⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/782.“.

7. V § 36 odst. 1 písm. a) se slova „v Převravním a tarifním věstníku“ zrušují.

8. V § 36 odst. 1 písmeno d) zní:

„d) umožnit cestujícím zakoupit si jízdní nebo přepravní doklad po nástupu do vlaku provozovaného na dráze železniční jiné než speciální nebo zkušební bez úhrady dodatečných nákladů, nebyla-li zajištěna možnost zakoupit si tento doklad jinak než vzdáleným přístupem před nástupem do vlaku,“.

CELEX: 32021R0782

9. V § 36 odst. 1 písm. i) se slovo „dopravě¹⁷⁾“ nahrazuje slovem „přepravě¹⁷⁾“.

10. § 36a zní:

„§ 36a

(1) Na provozování osobní drážní dopravy historickým drážním vozidlem nebo osobní drážní dopravy, jejímž účelem je uskutečnění zážitkové jízdy, a nikoliv uspokojení přepravní potřeby, se přímo použitelný předpis Evropské unie upravující práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě¹⁷⁾ nepoužije v rozsahu, v němž to tento přímo použitelný předpis umožňuje.

(2) Na spoje osobní drážní dopravy, jejichž podstatná část zahrnující alespoň 1 železniční stanici nebo zastávku podle jízdního řádu je uskutečňována mimo území členského státu, se přímo použitelný předpis Evropské unie upravující práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě¹⁷⁾ nepoužije; to neplatí,

a) je-li výchozí železniční stanice nebo zastávka takového spoje na území členského státu, nebo

b) zahrnuje-li taková část spoje pouze území Švýcarské konfederace.

(3) Do dne 30. června 2026 musí být oznámení o potřebě pomoci osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace v železniční stanici nebo ve vlaku

podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě¹⁷⁾ učiněno alespoň 36 hodin předem.“.

CELEX: 32021R0782

11. V § 45 odst. 2 se věta poslední nahrazuje větou „Zkoušce se může podrobit žadatel o vydání průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla

a) na dráze místní, tramvajové, speciální nebo lanové anebo na vlečce, který

1. dosáhl předepsaného věku a vzdělání,
2. je spolehlivý k řízení drážního vozidla,
3. prokázal svou zdravotní způsobilost a
4. absolvoval předepsanou výuku a výcvik, nebo

b) na dráze trolejbusové, který

1. je držitelem řidičského oprávnění skupiny D a
2. absolvoval předepsanou výuku a výcvik.“.

12. V § 45 se za odstavec 5 vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) Přezkoušení zdravotní způsobilosti osoby řídící drážní vozidlo na dráze trolejbusové drážní správní úřad nenařizuje.“.

Dosavadní odstavce 6 a 7 se označují jako odstavce 7 a 8.

13. V § 51 odst. 9 se na konci písmene a) slovo „nebo“ zrušuje.

14. V § 51 odst. 9 písm. b) se text „§ 23f“ nahrazuje textem „§ 23f odst. 1“ a slova „byly služby poskytovány prostřednictvím pobočky a o jejich poskytování bylo vedeno oddělené účtování“ se nahrazují slovy „služby poskytované prostřednictvím zařízení služeb byly poskytovány v rámci pobočky“.

15. V § 51 se na konci odstavce 9 tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno c), které zní:

„c) v rozporu s § 23f odst. 2 nezajistí, aby o poskytování služeb prostřednictvím zařízení služeb bylo vedeno oddělené účtování.“.

16. V § 52 odst. 1 se za písmeno f) vkládá nové písmeno g), které zní:

„g) v rozporu s § 35 odst. 3 neposkytne včas zprávu o kvalitě poskytovaných služeb Agentuře Evropské unie pro železnice.“.

Dosavadní písmena g) až l) se označují jako písmena h) až m).

CELEX: 32021R0782

17. V § 52 odst. 3 se vkládá nové písmeno a), které zní:

„a) v rozporu s § 36 odst. 1 písm. d) neumožní cestujícímu zakoupit si jízdní nebo přepravní doklad po nástupu do vlaku bez úhrady dodatečných nákladů,“.

Dosavadní písmena a) až g) se označují jako písmena b) až h).

CELEX: 32021R0782

18. V § 52 odstavec 6 zní:

„(6) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě¹⁷⁾ jako

a) dopravce

1. nezajistí stanoveným způsobem prodej jízdních nebo přepravních dokladů,
2. nezajistí, aby její přepravní podmínky nebo jí prodávané jízdní nebo přepravní doklady měly stanovený obsah,
3. neumožní cestujícímu přepravu zavazadla, zvířete nebo vozidla, zavazadlo, zvíře nebo vozidlo nevydá nebo nevyznačí den a hodinu, kdy bylo o jejich vydání požádáno, v přepravním dokladu anebo neumožní jiné nakládání se zavazadlem, zvířetem nebo vozidlem,
4. nevyhotoví včas zápis o ztrátě nebo poškození přepravovaného zavazadla nebo vozidla se stanoveným obsahem nebo tento zápis nepředá oprávněné osobě,
5. neumožní cestujícímu přepravu jízdního kola nebo provedení rezervace na tuto přepravu anebo v takovém případě nezajistí přesměrování nebo neposkytne náhradu jízdného, odškodnění nebo pomoc podle tohoto přímo použitelného předpisu,
6. nezveřejní s využitím stanovených prostředků na svých internetových stránkách podmínky pro přepravu jízdních kol, včetně aktuálních informací o dostupnosti kapacity pro jejich přepravu,
7. nezajistí, aby jí provozované soupravy drážních vozidel byly vybaveny stanoveným počtem míst pro jízdní kola,
8. nezveřejní včas nebo stanoveným způsobem informaci o zrušení vlaku zařazeného v jízdním řádu,
9. neprijme nezbytné opatření v případě očekávaného zpoždění spoje nebo v takovém případě nenahradí ve stanovené výši náklady cestujícího související s využitím jiného dopravce,
10. zajišťující přesměrování v případě očekávaného zpoždění spoje neposkytne osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace pomoc nebo přístupnost srovnatelné s podmínkami původní přepravní smlouvy,
11. neposkytne v případě zpoždění spoje cestujícímu včas, ve stanovené výši nebo stanoveným způsobem odškodnění nebo mu neposkytne pomoc při uplatňování nároku na toto odškodnění,
12. nezavede pro případ zpoždění nebo odřeknutí spoje pravidla pro určení zpoždění a výpočet výše odškodnění cestujícím, kteří jsou držitelem časové jízdenky,
13. nenabídne v případě zpoždění nebo odřeknutí spoje cestujícímu zdarma občerstvení, ubytování nebo přepravu ve stanoveném rozsahu nebo stanoveným způsobem,
14. nepotvrdí zmeškání přípoje nebo odřeknutí spoje,

15. nezajistí cestujícímu v případě přerušení dopravy náhradní dopravu nebo nepřijme v takovém případě nezbytné opatření,

16. neposkytne včas nebo ve stanovené minimální výši zálohu na odškodnění v případě smrti nebo zranění cestujícího,

17. nevytlačí veškeré potřebné úsilí, aby cestujícímu pomohla domáhat se náhrady škody od třetí osoby,

18. neposkytne jinému dopravci, prodejci jízdních a přepravních dokladů, provozovateli cestovní kanceláře nebo provozovateli cestovní agentury včas nebo stanoveným způsobem přístup k cestovním informacím nebo k rezervačnímu systému,

19. nezavede stanovené normy kvality služeb pro přepravu cestujících, nesleduje kvalitu jí poskytovaných služeb nebo nezavede systém řízení jakosti, nebo

20. nezveřejní včas nebo stanoveným způsobem zprávu o kvalitě poskytovaných služeb,

b) provozovatel dráhy nepředá stanoveným způsobem údaj týkající se příjezdu nebo odjezdu vlaku dopravci, prodejci jízdních a přepravních dokladů, provozovateli cestovní kanceláře, provozovateli cestovní agentury nebo provozovateli železniční stanice,

c) provozovatel železniční stanice nezavede stanovené normy kvality služeb pro přepravu cestujících nebo nesleduje kvalitu jí poskytovaných služeb,

d) prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury neposkytne včas v případě zpoždění spoje cestujícímu náhradu nebo odškodnění ve stanovené výši nebo nevyřídí žádost o jejich poskytnutí,

e) dopravce nebo provozovatel železniční stanice

1. nezavede nebo neudrží stanoveným způsobem nediskriminační pravidla pro přístup k přepravě osob se zdravotním postižením, průvodců držitelů průkazu osoby se zdravotním postižením označeného symbolem „ZTP/P“ a osob s omezenou schopností pohybu a orientace,

2. neposkytne osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace stanoveným způsobem pomoc v železniční stanici nebo ve vlaku,

3. neposkytne v případě ztráty nebo poškození vybavení nebo pomůcky anebo v případě ztráty nebo zranění vodícího nebo asistenčního psa osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace včas jejich dočasnou náhradu nebo v takovém případě neposkytne odškodnění ve stanovené výši,

4. nezajistí, aby stanovený zaměstnanec absolvoval školení týkající se potřeb osob se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace, nebo

5. nezavede systém pro vyřizování stížností týkajících se práv a povinností cestujících, nevyřídí včas nebo stanoveným způsobem přijatou stížnost anebo neuchová údaje související s vyřizováním přijatých stížností,

f) dopravce, prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury

1. diskriminuje v rámci přepravních podmínek, tarifu nebo rezervace cestujícího na základě jeho státní příslušnosti nebo na základě místa usazení dopravce, prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatele cestovní kanceláře nebo provozovatele cestovní agentury v členském státě,

2. nenabízí ve stanovených případech jízdní nebo přepravní doklady,

3. odmítne přijmout rezervaci nebo nevystaví jízdní nebo přepravní doklad osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace, požaduje v souvislosti s přijetím rezervace nebo vystavením jízdního nebo přepravního dokladu takové osobě úhradu dodatečných nákladů anebo požaduje, aby taková osoba byla doprovázena jinou osobou, nebo

4. nevynaloží v případě odmítnutí přijetí rezervace, nevystavení jízdního nebo přepravního dokladu anebo požadavku doprovodu osoby se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace náležité úsilí, aby pro tuto osobu navrhla přijatelnou náhradní přepravu, nebo

g) dopravce, provozovatel železniční stanice, prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury

1. neposkytne nebo nezpřístupní cestujícímu včas, ve stanoveném rozsahu nebo stanoveným způsobem informace, nebo

2. nezavede nezbytná opatření pro příjem oznámení osob se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace o potřebě pomoci v železniční stanici nebo ve vlaku nebo nepřijímá tato oznámení bez úhrady dodatečných nákladů.“.

CELEX: 32021R0782

19. V § 52 odst. 14 písm. b) se slova „odstavce 1 písm. b), h) nebo i)“ nahrazují slovy „odstavce 1 písm. b), g), i) nebo j)“ a slova „odstavce 3 písm. a), b), c), d), e) nebo g)“ se nahrazují slovy „odstavce 3 písm. a), b), c), d), e), f) nebo h)“.

20. V § 52 odst. 14 písm. c) se slova „odstavce 1 písm. a), c), d), e), f), g), j), k) nebo l)“ nahrazují slovy „odstavce 1 písm. a), c), d), e), f), h), k), l) nebo m)“ a slova „odstavce 3 písm. f)“ se nahrazují slovy „odstavce 3 písm. g)“.

21. V § 55 odst. 3 se slovo „dopravě¹⁷⁾“ nahrazuje slovem „přepravě¹⁷⁾“.

CELEX: 32021R0782

22. V § 66 odst. 1 se text „§ 45 odst. 7“ nahrazuje textem „§ 45 odst. 8“.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o ochraně spotřebitele

Čl. II

V příloze č. 3 k zákonu č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění zákona č. .../2022 Sb., se slova „13. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě (Úř. věst. L 315, 3. 12. 2007, s. 14)“ nahrazují slovy „13. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/782 ze dne 29. dubna 2021 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě (Úř. věst. L 172, 17. 5. 2021, s. 1)“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o inspekci práce

Čl. III

V § 6 odst. 4 písm. g) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, se slova „a Dražní inspekce“ zrušují.

ČÁST ČTVRTÁ
ÚČINNOST

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 7. června 2023.

CELEX: 32021R0782

Důvodová zpráva

I. Obecná část

V roce 2021 bylo orgány Evropské unie přijato nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/782 ze dne 29. dubna 2021 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě (dále jen „nařízení (EU) 2021/782“).

Hlavním cílem předkládaného návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, (dále také „návrh zákona“) je tak provést adaptaci právního řádu České republiky na uvedené nařízení.

V návaznosti na výtky Evropské komise dochází též k dílčímu upřesnění právní úpravy provozování zařízení služeb, pro která je v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru (dále jen „směrnice 2012/34/EU“) třeba vést oddělené účetnictví.

Již vcelku drobnějším tématem obsaženým nad rámec implementační právní úpravy v návrhu zákona je zúžení okruhu podmínek pro připuštění ke zkoušce, která je podmínkou pro vydání průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla na trolejbusové dráze, a to v návaznosti na požadavky vznesené Sdružením dopravních podniků České republiky, které poukázalo na duplicitní požadavky při získávání příslušných oprávnění nezbytných pro řidiče trolejbusů, kteří musí naplnit obdobné požadavky stanovené v oblasti řízení dotčených vozidel na pozemních komunikacích, tak v oblasti řízení drážních vozidel.

Návrhem zákona rovněž dochází k drobné úpravě ustanovení § 6 odst. 4 písm. g) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, podle něhož se působnost Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce nevztahuje na kontrolované osoby v rozsahu, ve kterém u nich vykonávají dozor drážní správní úřady a Drážní inspekce. Jednou z předchozích novel zákona o dráhách (vyhlášené ve Sbírce zákonů jako zákon č. 319/2016 Sb.) totiž došlo k odnětí působnosti Drážní inspekce k výkonu státního dozoru, jež však nebylo zohledněno v zákoně č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení dopadů regulace (RIA)

Plán legislativních prací vlády na rok 2022 u příslušného úkolu stanoví, že se hodnocení dopadů regulace neprovede.

A) Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

A. 1 Zhodnocení platného právního stavu ve vztahu k nařízení (EU) 2021/782

Nařízení (EU) 2021/782 nahradilo svého předchůdce, jímž je nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě, v platném znění (dále jen „nařízení (ES) 1371/2007“).

Nová unijní úprava si klade za cíl zlepšit ochranu cestujících a kvalitu a efektivitu přepravy osob na železnici, napomoci ke zvýšení počtu cestujících v železniční přepravě a podpořit zvýšení podílu železniční dopravy ve vztahu k jiným druhům dopravy. Vychází se ze skutečnosti, že

cestující v železniční přepravě je slabší stranou přepravní smlouvy a proto by měla být více chráněna jeho práva.

Nařízení (ES) 1371/2007 umožňovalo členským státům Evropské unie využít celou řadu výjimek z uplatňování určitých ustanovení tohoto nařízení (zejména ve vztahu k vnitrostátním osobním železničním dopravním spojům). Možnost uplatnění těchto výjimek nařízením (EU) 2021/782 postupně ruší (vizte čl. 2), což povede k větší ochraně cestujících napříč Evropskou unií. V České republice nicméně výjimky z uplatňování určitých ustanovení tohoto nařízení ve vztahu k vnitrostátním osobním železničním dopravním spojům skončily dne 3. prosince 2019. Největší změny nařízením (EU) 2021/782 přináší pro cestující se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace a cestující s jízdními koly. Nově se bude právo cestujícího se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace na pomoc při nastupování do vlaku a vystupování z vlaku vztahovat na všechna regionální a dálková spojení v Evropské unii. Dále by mělo dojít ke zlepšení poskytování informací těmto osobám a stanoví se jasnější pravidla pro odškodnění za ztracené nebo poškozené vybavení pro mobilitu. Zkracuje se rovněž lhůta pro zaslání žádosti o potřebě pomoci osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace o zajištění asistence v železniční stanici nebo ve vlaku, a to z nynějších 48 hodin na 24 hodin.

V souvislosti s podporou zelené mobility a využíváním alternativních způsobů dopravy zavádí nařízením (EU) 2021/782 povinnost zajistit dostatečný prostor pro jízdní kola v každém vlaku, a to v minimálním počtu 4 míst na vlak. Změna se přitom dotýká nových nebo modernizovaných železničních vozů.

Další změny se týkají například vyššího využívání přímých přepravních dokladů, které zajišťují lepší ochranu práv cestujících v případě zpoždění nebo zmeškání přípojného spoje, včetně nároku na kompenzaci. Také bude posílena ochrana cestujících v případě nutnosti přesměrování, aby byla zajištěna kontinuita jejich cesty, a to i za využití jiného způsobu dopravy.

Nová unijní úprava tak přináší řadu nových povinností pro dopravce, provozovatele dráhy, provozovatele železniční stanice, prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatele cestovní kanceláře nebo provozovatele cestovní agentury. Tyto povinnosti vyplývají z přímo použitelného předpisu Evropské unie a není je tudíž třeba zakotvovat ve vnitrostátním právním řádu. Za účelem zachování vysoké úrovně ochrany spotřebitelů v železniční dopravě jsou členské státy Evropské unie povinny určit vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování nařízením (EU) 2021/782, které budou kontrolovat uplatňování tohoto nařízení a prosazovat ho na vnitrostátní úrovni. Cestujícím je též dána možnost podávat k těmto subjektům stížnosti na porušení předmětného nařízení. Obdobně tomu bylo i v nařízením (ES) 1371/2007. Stávající vnitrostátní právní úprava týkající se subjektu pro prosazování práv cestujících v železniční dopravě a přijímání stížností od cestujících je obsažena v § 55 odst. 3 zákona o dráhách. Podle tohoto ustanovení Drážní úřad dohlíží nad plněním povinností týkajících se dodržování práv cestujících v železniční přepravě a vyřizuje stížnosti na porušování těchto povinností. S ohledem na to, že tato vnitrostátní úprava nadále vyhovuje požadavkům nařízením (EU) 2021/782 na tento subjekt, není návrhem zákona určení Drážního úřadu coby subjektu pro prosazování práv cestujících v železniční dopravě a přijímání stížností od cestujících měněno.

V souladu s čl. 35 nařízením (EU) 2021/782 dále Česká republika coby členský stát Evropské unie musí stanovit sankce za porušení tohoto nařízení a přijmout veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce přitom musí být účinné, přiměřené a odrazující.

Stávající vnitrostátní právní úprava postihování porušení povinností v oblasti ochrany práv cestujících je obsažena v § 52 odst. 6 zákona o dráhách. Toto ustanovení představuje adaptační opatření ve vztahu k předcházejícímu nařízení (ES) 1371/2007. S ohledem na novou unijní úpravu obsaženou v nařízení (EU) 2021/782 se však tato právní úprava jeví jako nedostačující a je tedy nezbytné přistoupit k její změně a doplnění tak, aby byl zajištěn soulad s novou unijní úpravou.

Nařízení (EU) 2021/782 obsahuje rovněž řadu fakultativních ustanovení, která poskytují členským státům Evropské unie prostor pro vynětí určitého segmentu drážní dopravy z jeho působnosti či pro jiné odchýlení se od nově stanovených unijních pravidel. Česká republika se rozhodla několika takových fakultativních ustanovení využít. Je proto nezbytné přijmout příslušné legislativní opatření, které toto její rozhodnutí bude ztělesňovat.

V souvislosti s nahrazením nařízení (ES) 1371/2007 nařízením (EU) 2021/782 vyvstala též potřeba aktualizovat odkazy na předmětné nařízení.

A. 2 Zhodnocení platného právního stavu ve vztahu k povinnosti dopravce, který má dominantní postavení na trhu osobní nebo nákladní železniční dopravy a který je současně provozovatelem zařízení služeb nebo takového provozovatele ovládá

Ustanovení § 23f zákona o dráhách upravuje povinnosti dopravce, který má dominantní postavení na trhu osobní nebo nákladní železniční dopravy a který je současně provozovatelem zařízení služeb nebo takového provozovatele ovládá. Tento dopravce dle předmětného ustanovení musí u v něm vyjmenovaných zařízení služeb zajistit, aby byly tyto služby poskytovány prostřednictvím pobočky a o jejich poskytování má být vedeno oddělené účtování. Předmětné ustanovení bylo do zákona o dráhách začleněno jednou z jeho předcházejících novel (vyhlášenou ve Sbírce zákonů jako zákon č. 319/2016 Sb.) a představuje transpozici čl. 13 odst. 3 pododst. prvního a druhého směrnice 2012/34/EU do českého právního řádu. V návaznosti na výtky Evropské komise sdělené v rámci řízení o porušení Smlouvy o fungování Evropské unie bylo shledáno, že požadavek na oddělené účtování nedopadá na všechna zařízení služeb, tak jak je předvídáno v čl. 13 odst. 3 pododst. druhém směrnice 2012/34/EU. Česká republika tedy přislíbila Evropské komisi provedení dílčího upřesnění tak, aby vnitrostátní transpoziční ustanovení plně korespondovalo požadavkům směrnice 2012/34/EU.

A. 3 Zhodnocení platného právního stavu ve vztahu k okruhu podmínek pro přípuštění ke zkoušce, která je podmínkou pro vydání průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla na trolejbusové dráze

Podle § 45 odst. 2 zákona o dráhách vydá drážní správní úřad průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla na dráze místní, tramvajové, trolejbusové, speciální nebo lanové anebo na vlečce žadateli, který prokázal odbornou způsobilost zkouškou. Dané ustanovení dále stanoví, že zkoušce se může podrobit žadatel, který *a)* dosáhl předepsaného věku a vzdělání, *b)* je spolehlivý k řízení drážního vozidla, *c)* prokázal svou zdravotní způsobilost a *d)* podrobil se předepsané výuce a výcviku.

Podle § 6 písm. a) vyhlášky č. 16/2012 Sb., o odborné způsobilosti osob řídících drážní vozidlo a osob provádějících revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení a o změně vyhlášky Ministerstva dopravy č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní a odbornou způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška č. 16/2012 Sb.“) je stanoven pro žadatele o vydání průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla na dráze trolejbusové věk na 21 let. Ustanovení § 7 písm. b) uvedené vyhlášky pak pro takového žadatele stanoví pouze podmínku ukončeného základního vzdělání.

Spolehlivost k řízení drážního vozidla je pak vymezena ustanovením § 46 zákona o dráhách. Stanoví se, že spolehlivým k řízení drážního vozidla není ten,

a) kdo byl pravomocně odsouzen pro trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s řízením drážního vozidla, nebo pro jiný trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže vzhledem k řízení drážního vozidla a osobě žadatele je obava, že se dopustí stejného nebo podobného činu při řízení drážního vozidla,

b) komu byl soudem uložen trest zákazu činnosti spočívající v řízení drážního vozidla.

Podmínky zdravotní způsobilosti k řízení drážního vozidla na dráze trolejbusové pak upravuje vyhláška č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy, ve znění pozdějších předpisů.

Podle § 90 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 361/2000 Sb.“) platí, že při řízení drážních vozidel, která jsou používána v provozu na pozemních komunikacích, musí být řidič tohoto vozidla držitelem oprávnění k řízení drážního vozidla podle zvláštního právního předpisu, jímž je zákon o dráhách. Dále je stanoveno, že řidič trolejbusu musí být držitelem řídičského oprávnění pro vozidla skupiny D.

Rovněž vyhláška č. 16/2012 Sb. ve svém § 8 odst. 3 stanoví, že potřebné odborné znalosti k prokázání odborné způsobilosti k řízení drážního vozidla na dráze trolejbusové (tyto odborné znalosti jsou předmětem zkoušky, jejíž úspěšné složení je podmínkou pro vydání průkazu způsobilosti) zahrnují mimo jiné rovněž udělení řídičského oprávnění pro vozidla skupiny D podle zákona č. 361/2000 Sb.

Podle § 83 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb. je pro získání řídičského oprávnění pro vozidla skupiny D třeba dosažení věku 24 let. Pro řídičské oprávnění pro vozidla skupiny D jsou dále stanoveny výjimky, kdy podle § 83 odst. 5 a 6 lze řídičské oprávnění pro vozidla skupiny D udělit (pouze však ve stanovených případech) rovněž osobě, která dosáhla věku 21 let, případně 23 let.

Zákon č. 361/2000 Sb. rovněž vyžaduje, aby žadatel o udělení řídičského oprávnění

a) nebyl ve výkonu správního trestu nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, nebyl povinným v exekuci pozastavením řídičského oprávnění, nebyl osobou, které nebylo uloženo v trestním řízení přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, ani osobou, která má v registru řídičů zaznamenáno 12 bodů (vizte § 82 odst. 1 písm. f)), ani

b) nevykonával závazek zdržet se řízení motorových vozidel, ke kterému se zavázal pro účely podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání (vizte § 82 odst. 1 písm. h)).

Ustanovení § 82 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb. dále vyžaduje, aby žadatel o udělení řídičského oprávnění byl zdravotně způsobilý. Podmínky zdravotní způsobilosti pak pro řidiče motorových vozidel upravuje § 84 zákona č. 361/2000 Sb. a podrobněji též vyhláška č. 277/2004 Sb., o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou a náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat

bezpečnostním pásem (vyhláška o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel), ve znění pozdějších předpisů.

Ze shora uvedené komparace stávající právní úpravy v oblasti podmínek pro řízení motorových vozidel a v oblasti podmínek pro řízení drážních vozidel vyplývá, že osoby, které se hodlají stát řidičem trolejbusu, musí splnit dvě paralelní sady velmi obdobných podmínek k získání řidičského oprávnění pro vozidla skupiny D na jedné straně a průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla na dráze trolejbusové na straně druhé, což se jeví jako duplicitní a pro tyto osoby, ale i správní orgány, zcela nadbytečně zatěžující.

A. 4 Zhodnocení platného právního stavu ve vztahu k vynětí osob, na které se nevztahuje působnost Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce

Ustanovení § 6 odst. 4 písm. g) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, stanoví, že se působnost Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce nevztahuje na kontrolované osoby v rozsahu, ve kterém u nich vykonávají dozor drážní správní úřady a Drážní inspekce. Ve vztahu k Drážní inspekci uvedená právní úprava neodpovídá platné právní úpravě obsažené v zákoně o dráhách, podle něhož Drážní inspekce státní dozor nevykonává (vizte § 58 zákona o dráhách). Působnost k výkonu státního dozoru totiž byla Drážní inspekci odňata jednou z předcházejících novel zákona o dráhách (vyhlášenou ve Sbírce zákonů jako zákon č. 319/2016 Sb.).

B) Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

B. 1 Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

B. 1. 1 Zajištění implementace nařízení (EU) 2021/782

Předně je třeba uvést, že nařízení (EU) 2021/782 umožňuje ve svém čl. 2 odst. 2 vyloučit ze své působnosti spoje, které jsou provozovány výhradně pro historické nebo turistické účely, s výjimkou jeho vybraných ustanovení (týká se čl. 13 upravujícího odpovědnost vůči cestujícím a za zavazadla a čl. 14 týkajícího se pojištění a krytí odpovědnosti dopravce).

Vzhledem k tomu, že Česká republika se rozhodla tohoto fakultativního ustanovení obsaženého v nařízení (EU) 2021/782 využít, obsahuje návrh zákona právní úpravu, kterým k popsanému vynětí daných spojů dochází.

Návrhem zákona dochází rovněž k využití fakultativního ustanovení v článku 2 odst. 6 písm. b) nařízení (EU) 2021/782, podle něhož mohou členské státy Evropské unie vyjmout z uplatňování tohoto nařízení mezinárodní osobní železniční spoje, jejichž podstatná část, včetně nejméně jedné zastávky podle jízdního řádu, je provozována mimo Evropskou unii.

Stěžejní úpravu v rámci implementační části návrhu zákona představuje návrh nového katalogu skutkových podstat přestupků postihujících jednání dopravce, provozovatele dráhy, provozovatele železniční stanice, prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatele cestovní kanceláře nebo provozovatele cestovní agentury, která jsou v rozporu s nařízením (EU) 2021/782, a rovněž sankcí za jejich spáchání. Nově navrhovaná právní úprava v této části představuje provedení čl. 35 uvedeného nařízení, podle něhož musí členské státy Evropské unie stanovit sankce za jeho porušení a přijmout veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být zároveň účinné, přiměřené a odrazující.

Některá jednání dopravce, provozovatele dráhy, provozovatele železniční stanice, prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatele cestovní kanceláře nebo provozovatele cestovní agentury, která jsou zahrnuta v návrhu zákona do nově formulovaných skutkových podstat přestupků, jsou postižitelná i podle stávající právní úpravy. Návrhem zákona však v souladu s unijním právem dochází k jejich potřebné úpravě a rovněž k doplnění řady nových skutkových podstat přestupků.

Návrhem zákona dále dochází k zakotvení potřebného legislativního opatření, které ztvárňuje využití fakultativního ustanovení obsaženého v čl. 11 odst. 4 pododst. 4 nařízení (EU) 2021/782, podle něhož mohou členské státy Evropské unie rozšířit na všechny cestující právo zakoupit si v případě situace, kdy v železniční stanici v místě odjezdu není výdejna přepravních dokladů nebo žádné dostupné automaty pro prodej přepravních dokladů ani žádný jiný dostupný způsob, jak si přepravní doklad zakoupit předem (vizte čl. 11 odst. 4 pododst. 1 uvedeného nařízení), přepravní doklad ve vlaku bez dodatečných nákladů.

Posledním fakultativním ustanovením obsaženým v nařízení (EU) 2021/782, které se Česká republika rozhodla využít, je ustanovení čl. 24 písm. a) pododst. 4 uvedeného nařízení, podle něhož členské státy Evropské unie mohou, ovšem nikoliv po 30. červnu 2026, povolit, aby byla 24 hodinová lhůta pro oznámení o potřebě pomoci osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace v železniční stanici nebo ve vlaku směřované vůči dopravci nebo provozovateli železniční stanice prodloužena až na 36 hodin. Rovněž toto fakultativní ustanovení vyplývající z unijního práva tedy nalezlo v návrhu zákona své ztvárnění.

B. 1. 2 Zpřesnění povinnosti dopravce, který má dominantní postavení na trhu osobní nebo nákladní železniční dopravy a který je současně provozovatelem zařízení služeb nebo takového provozovatele ovládá

Čl. 13 odst. 3 pododst. druhý směrnice 2012/34/EU požaduje, aby dopravce, který má dominantní postavení na trhu osobní nebo nákladní železniční dopravy a který je současně provozovatelem zařízení služeb nebo takového provozovatele ovládá, zajistil, aby o poskytování služeb prostřednictvím zařízení služeb vyjmenovaných v příloze II bodu 2 směrnice 2012/34/EU bylo vedeno oddělené účtování. § 23f zákona o dráhách nicméně povinnost odděleného účtování vztahuje jen na v tomto ustanovení vyjmenovaná zařízení služeb, konkrétně železniční stanice, odstavné koleje, čerpací stanice a technická zařízení v přístavech. Vzhledem k tomu, že předmětný výčet zařízení služeb v § 23f zákona o dráhách neobsahuje všechna zařízení služeb dle přílohy II bodu 2 směrnice 2012/34/EU, upřesňuje návrh zákona výčet zařízení služeb, na která se vztahuje povinnost odděleného účtování tak, aby korespondoval unijní právní úpravě.

B. 1. 3 Zúžení okruhu podmínek pro připuštění ke zkoušce, která je podmínkou pro vydání průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla na trolejbusové dráze

V návaznosti na podnět vznesený ze strany Sdružení dopravních podniků České republiky dochází návrhem zákona k zúžení okruhu podmínek pro připuštění ke zkoušce, která je podmínkou pro vydání průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla na trolejbusové dráze.

Jak již bylo shora uvedeno, musejí být osoby, které se hodlají stát řidičem trolejbusu, držiteli 2 dokladů, a to průkazu dokládajícího řídičské oprávnění pro vozidla skupiny D podle zákona č. 361/2000 Sb. a též průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla na dráze trolejbusové podle zákona o dráhách.

Osoby, které se hodlají stát řidičem trolejbusu, sice budou i nadále muset získat jak řídičské oprávnění pro vozidla skupiny D podle zákona č. 361/2000 Sb., tak průkaz způsobilosti k řízení

drážního vozidla na dráze trolejbusové podle zákona o dráhách, nicméně k získání zmíněného průkazu způsobilosti nebude nutné zvlášť prokazovat dosavadní požadavky obsažené v zákoně o dráhách týkající se věku, dosaženého vzdělání, spolehlivosti a zdravotní způsobilosti žadatele. Zcela totiž postačí, že tyto osoby splní předepsané podmínky pro vydání řidičského oprávnění pro vozidla skupiny D a není tedy nezbytné tyto podmínky nadbytečně dublovat.

B. 1. 4 Vypuštění Drážní inspekce z ustanovení zákona o inspekci práce upravujícího vynětí osob, na které se nevztahuje působnost Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce

Navrhuje se provést úpravu ustanovení § 6 odst. 4 písm. g) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, které stanoví, že se působnost Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce nevztahuje na kontrolované osoby v rozsahu, ve kterém u nich vykonávají dozor drážní správní úřady a Drážní inspekce. Vzhledem k tomu, že působnost k výkonu státního dozoru byla Drážní inspekci odňata jednou z předcházejících novel zákona o dráhách (vyhlášenou ve Sbírce zákonů jako zákon č. 319/2016 Sb.), navrhuje se v uvedeném ustanovení zmínku o Drážní inspekci ve vztahu k výkonu státního dozoru vypustit a uvést tak právní úpravu obsaženou v zákoně o inspekci práce do souladu se zákonem o dráhách.

B. 2 Zhodnocení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Na zákaz diskriminace a na rovnost žen a mužů nemá navrhovaná právní úprava žádný dopad.

C) Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Předkládaným návrhem zákona dochází především k zajištění slučitelnosti právního řádu České republiky s právem Evropské unie.

Dochází tak zejména k adaptaci vnitrostátní právní úpravy na nařízení (EU) 2021/782. Neprovedení potřebných implementačních opatření by mělo za následek veškerá rizika spojená s neplněním závazků plynoucích České republice z jejího členství v Evropské unii, zejména tedy zahájení procedur podle čl. 258 Smlouvy o fungování Evropské unie.

D) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Nové povinnosti v oblasti ochrany práv cestujících směřující k dopravcům, provozovatelům dráhy, provozovatelům železniční stanice, prodejcům jízdních a přepravních dokladů, provozovatelům cestovní kanceláře nebo provozovatelům cestovní agentury jsou zakotveny přímo v unijním právu. Návrh zákona tak obsahuje pouze nezbytné a na tyto povinnosti navázané skutkové podstaty přestupků, jimiž bude postihováno jednání spočívající v porušení unijním právem stanovených povinností. Jejich vtělení do zákona o dráhách je nezbytné z hlediska zajištění závazků České republiky vyplývajících z členství v Evropské unii.

Lze konstatovat, že navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, jakož i s ustálenou judikaturou Ústavního soudu.

E) Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s právem Evropské unie

Navrhovaná právní úprava v převážné míře představuje implementační opatření ve vztahu k nařízení (EU) 2021/782, které se použije ode dne 7. června 2023 (s výjimkou čl. 6 odst. 4

uvedeného nařízení, které se použije od 7. června 2025). V souvislosti s nařízením (EU) 2021/782 lze konstatovat, že převážná většina ustanovení tohoto právního předpisu je přímo použitelná a nevyžaduje legislativní provedení. Návrhem zákona dochází zejména ke stanovení sankcí za porušení povinností vyplývajících z nařízení a využití několika fakultativních ustanovení.

Součástí návrhu zákona je i parciální upřesnění transpozice směrnice 2012/34/EU ve vztahu k zařízení služeb. Směrnice 2012/34/EU je již do vnitrostátního právního řádu transponována (její transpoziční lhůta uplynula 16. června 2015), navrhované změny zákona o dráhách byly Evropské komisi přislíbeny v řízení pro porušení povinnosti č. 2021/2160.

Navrhovaná právní úprava je se shora uvedenými předpisy Evropské unie v souladu.

Předkládaný návrh zákona je plně v souladu s právem Evropské unie, judikaturou Soudního dvora Evropské unie i obecnými právními zásadami práva Evropské unie.

F) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, včetně zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod

F. 1 Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

F. 2 Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod

Obsah navrhované právní úpravy byl posouzen z hlediska slučitelnosti s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a byla identifikována navrhovaná ustanovení, o nichž lze uvažovat jako o ustanoveních, jichž se dotýká právní úprava obsažená v Úmluvě. Jako relevantní se jeví posouzení slučitelnosti navrhovaných ustanovení s právem na ochranu majetku ve smyslu Protokolu č. 1 Úmluvy a zásadou uložení trestu jen na základě zákona ve smyslu čl. 7 Úmluvy.

F. 2. 1 Právo na ochranu majetku (Protokol č. 1 Úmluvy)

Protokol č. 1 Úmluvy stanoví, že každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek. Nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínek, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva (čl. 1 odst. 1). To nebrání právu států přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut (čl. 1 odst. 2).

Návrh zákona rozšiřuje okruh stávajících přestupků a stanoví sazby pokut, které se za jejich spáchání uloží. Jde o přestupky, jejichž skutkové podstaty vychází z porušení nových povinností vyplývajících z unijního práva, konkrétně z nařízení (EU) 2021/782, a dílčím způsobem rovněž z návrhu zákona. U všech přestupků jsou stanoveny pouze horní hranice sazeb pokut. Jejich výše odpovídá typové závažnosti jednání, která naplňují skutkové podstaty jednotlivých přestupků. Návrh zákona tak ctí zásadu přiměřenosti a je v tomto ohledu v souladu s čl. 1 odst. 1 a 2 Protokolu č. 1 Úmluvy.

F. 2. 2 Zásada uložení trestu jen na základě zákona (čl. 7 Úmluvy)

Čl. 7 odst. 1 Úmluvy stanoví, že nikdo nesmí být odsouzen za jednání nebo opomenutí, které v době, kdy bylo spácháno, nebylo podle vnitrostátního nebo mezinárodního práva trestným činem. Rovněž nesmí být uložen trest přísnější, než jaký bylo možno uložit v době spáchání trestného činu. Podle čl. 7 odst. 2 Úmluvy tento čl. nebrání souzení a potrestání osoby za jednání nebo opomenutí, které v době, kdy bylo spácháno, bylo trestné podle obecných právních zásad uznávaných civilizovanými národy.

Při vědomí toho, že pro účely posouzení souladu návrhu zákona s Úmluvou lze nahlížet na přestupky jako na trestné činy, lze konstatovat, že nově formulované přestupky naplňují zásadu *nullum crimen sine lege a nulla poena sine lege* vtělenou do čl. 7 Úmluvy. Přestupky jsou formulovány jasným způsobem, takže adresát normy z ní může seznat, jaké konání či opomenutí způsobuje jeho delikt (trestní) odpovědnost, a působí do budoucna, nikoliv retroaktivně. I z tohoto pohledu je tedy návrh zákona v souladu s Úmluvou.

G) Zhodnocení předpokládaného hospodářského a finančního dopadu navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel a dopady na životní prostředí

G. 1 Dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

S nově navrhovanou právní úpravou je spojen jistý nárůst agendy na straně Drážního úřadu. Tato skutečnost souvisí zejména se znatelným rozšířením okruhu stávajících povinností dopravců, provozovatelů dráhy, provozovatelů železniční stanice, prodejců jízdních a přepravních dokladů, provozovatelů cestovní kanceláře nebo provozovatelů cestovní agentury, a tedy i jejich následným vymáháním ze strany státní moci.

Primární povinnosti v oblasti ochrany cestujících vyplývají především přímo z nařízení (EU) 2021/782. Návrh zákona v této souvislosti zakotvuje pouze příslušné skutkové podstaty přestupků spočívajících v porušení těchto povinností. Pouze ve velmi dílčím rozsahu zakotvuje povinnosti v této oblasti navrhovaná čistě vnitrostátní právní úprava. V případě jedné z takových povinností se na základě jednoho z fakultativních ustanovení obsažených v nařízení (EU) 2021/782 rozšiřuje okruh jejích adresátů na všechny cestující a nad rámec požadavků unijního práva se rovněž doplňuje povinnost dopravce poskytnout zprávu o kvalitě jím poskytovaných služeb Agentuře Evropské unie pro železnice.

Plnění těchto povinností bude podléhat kontrole ze strany Drážního úřadu, který bude v případě zjištění jejich porušení vést s tím související přestupková řízení. V souvislosti s navýšením agendy spočívajícím ve vedení shora uvedených řízení se nepředpokládají žádné výdaje z veřejných rozpočtů. Drážní úřad bude tyto agendy vykonávat v rámci stávajícího rozpočtového rámce bez nároku na navýšení systemizovaných míst.

V obecné rovině lze konstatovat, že dílčí příjmy pro veřejné rozpočty budou představovat pokuty, které budou uloženy v řízení o přestupcích spočívajících v jednání, jimiž došlo k porušení stanovených povinností.

G. 2 Dopad na podnikatelské prostředí

Návrh zákona se dotýká postavení, tedy práv a povinností dopravců, provozovatelů dráhy, provozovatelů železniční stanice, prodejců jízdních a přepravních dokladů, provozovatelů cestovní kanceláře a provozovatelů cestovní agentury. Přijetím navrhované právní úpravy budou jednání spočívající v porušení povinností stanovených nařízením (EU) 2021/782 podléhat stanoveným sankcím. Povinnost členských států Evropské unie stanovit účinné, přiměřené a odrazující sankce za porušení uvedených povinností však plyne přímo z unijního práva (konkrétně z čl. 35 zmíněného nařízení) a České republice nezbyvá než implementovat tento unijní požadavek do vnitrostátního právního řádu.

V případech, v nichž jde pak navrhovaná právní úprava nad rámec unijních požadavků, přistoupil předkladatel k zakotvení povinností z důvodu větší ochrany cestujících (vizte povinnost dopravce zakotvená v § 36 odst. 1 písm. d) návrhu zákona), případně z důvodu usnadnění aplikace unijním právem regulovaných postupů (vizte povinnost dopravce zakotvená v § 35 odst. 3 návrhu zákona). Tyto případy jsou však spíše marginální. Současně návrhem zákona dochází k využití fakultativního ustanovení obsaženého v nařízení (EU) 2021/782, a to ve prospěch dopravců provozujících historická drážní vozidla nebo uskutečňujících zážitkové jízdy. Ve prospěch uvedených podnikatelských subjektů bylo dále zohledněno fakultativní ustanovení umožňující dočasné prodloužení lhůty pro oznámení o potřebě pomoci cestujícímu se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace v železniční stanici či ve vlaku na 36 hodin.

Pozitivní dopady na podnikatelské prostředí jsou očekávány v souvislosti s navrhovanou právní úpravou zúžení okruhu podmínek pro přípuštění ke zkoušce z odborné způsobilosti, která je podmínkou pro vydání průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla na dráze trolejbusové. Odstraněním stávajícího stavu, kdy osoby hodlající řídit drážní vozidlo na dráze trolejbusové musí splnit (jak předkladatel vyhodnotil, nadbytečně) dvě sady velmi obdobných podmínek pro to, aby získaly oprávnění a doklady nezbytné k výkonu této činnosti, dojde ke znatelnému zjednodušení procesu získání jednoho z těchto dokladů, což pozitivně ovlivní nábor nových řidičů předmětných drážních vozidel.

G. 3 Dopad na životní prostředí

Nově navrhovaná právní úprava nevyvolá žádné dopady na životní prostředí.

G. 4 Sociální dopady

S návrhem zákona nejsou spojeny žádné sociální dopady.

H) Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava je v souladu s principy ochrany soukromí a osobních údajů.

Lze konstatovat, že návrh zákona žádným způsobem nemění dosavadní praxi v oblasti správních řízení jím předvídaných. Zpracování osobních údajů v uvedených správních řízeních bude probíhat zcela v mezích nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, případně rovněž Úmluvy o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat (vyhlášené pod č. 115/2001 Sb. m. s.). Veškeré osobní údaje tak budou zpracovávány v souladu s právními předpisy o ochraně soukromí

a bezpečnost osobních údajů tak bude dostatečně zajištěna. Riziko zneužití osobních údajů nebo nechtěných zásahů do soukromí je tedy velmi malé.

I) Zhodnocení korupčních rizik

V zásadě jakákoliv právní regulace, tj. jakýkoliv zásah do práv a povinností a rozhodování o nich orgány veřejné moci, s sebou přináší potenciální korupční rizika. Proto je při jejich zhodnocení namístě zaměřit se na konkrétní aspekty navrhované právní úpravy, stejně jako jejich jednotlivých institutů. Zhodnocení korupčních rizik bylo provedeno podle Metodiky CIA (Corruption Impact Assessment – Metodika hodnocení korupčních rizik), kterou uveřejnil Vládní výbor pro koordinaci boje s korupcí.

I. 1 Přiměřenost

Nejprve je třeba konstatovat s odkazem na část C této důvodové zprávy, že navržená právní úprava je pro dosažení sledovaných cílů nezbytná a těchto cílů není možné dosáhnout prostředky nezasahujícími do právního řádu. Rozsah ukládaných povinností je ve značné míře determinován unijním právem, odpovídá danému účelu, nepředstavuje pro adresáty právní úpravy nadměrnou zátěž a nevyžaduje vynaložení nepřiměřených nákladů na přizpůsobení se novým požadavkům.

I. 2 Efektivita

Navrhovaná právní úprava je dostatečně určitá a předpokládá, že veřejná správa bude schopna kontrolovat a vynucovat dodržování dané právní regulace. Za tímto účelem jsou rovněž stanoveny odpovídající skutkové podstaty přestupků a navazující správní tresty.

I. 3 Odpovědnost

Návrhem zákona nedochází k excesivnímu rozšíření kompetencí orgánů veřejné moci.

Návrhem zákona dochází k zakotvení řady skutkových podstat přestupků, které mají reagovat na porušení unijním (okrajově i vnitrostátním) právem stanovených nových povinností dopravců, provozovatelů dráhy, provozovatelů železniční stanice, prodejců jízdních a přepravních dokladů, provozovatelů cestovní kanceláře nebo provozovatelů cestovní agentury. Nad dodržováním těchto povinností bude vykonávat státní dozor Drážní úřad, který povede i příslušná řízení o přestupcích. Drážní úřad již v současné době vede přestupková řízení za porušení povinností v dané oblasti (převážně se jedná o oblast ochrany práv cestujících) a v tomto ohledu se na stávajícím stavu nic nemění, dochází pouze k rozšíření okruhu projednávaných přestupků.

Lze tedy konstatovat, že je dána jednoznačná působnost konkrétního orgánu státní správy v daných věcech. Osoby odpovědné za konkrétní rozhodnutí lze jasně identifikovat.

I. 4 Opravné prostředky

Řízení v navrhované právní úpravě jsou v obecné rovině navázána na správní řád a případně též na zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Odchyly od těchto předpisů návrh zákona jasně identifikuje.

Rozhodnutí Drážního úřadu vydaná ve shora uvedených správních řízeních budou přezkoumávána ve standardním odvolacím řízení nadřízeným správním orgánem, jímž je Ministerstvo dopravy, a to s využitím obecných institutů upravených správním řádem.

I. 5 Kontrolní mechanismy

Předkladatel se snažil navrženou právní úpravu formulovat jednoznačně, protože jednoznačná právní úprava poskytuje větší míru právní jistoty a usnadňuje kontrolu nad aplikační praxí ze strany orgánů veřejné moci a tím snižuje reálný prostor pro korupci. Navržená právní úprava obsahuje jasné vymezení práv a povinností všech dotčených orgánů a osob. V rámci všech procesů jsou nastaveny standardní kontrolní mechanismy, které limitují možnosti korupce.

I. 6 Dobrá praxe

Navrhovaná právní úprava využívá již existující postupy vyplývající ze správního řádu a zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Správní tresty za přestupky, které jsou zaváděny, jsou doplňovány do již existujícího systému správních trestů a jsou odstupňovány podle závažnosti přestupků.

I. 7 Transparentnost a otevřená data

Navrhovaná právní úprava nemá vliv na dostupnost informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím.

S ohledem na shora uvedené je zřejmé, že významnost korupčních rizik navrhované právní úpravy je nízká.

J) Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh zákona nepředpokládá žádné dopady na bezpečnost nebo obranu státu.

II. Zvláštní část

K bodům 1, 2 a 6 (poznámka pod čarou č. 1a a č. 17)

V návaznosti na změny unijního práva dochází k aktualizaci poznámek pod čarou v zákoně o dráhách. V poznámkách pod čarou č. 1a a 17, které vymezují návaznost zákona o dráhách na přímo použitelné předpisy Evropské unie, se v souvislosti se zrušením nařízení (ES) 1371/2007 a jeho nahrazením nařízením (EU) 2021/782 aktualizuje odkaz tak, aby odpovídal nové unijní úpravě práv cestujících v železniční přepravě.

K bodu 3 a 4 (§ 23f)

§ 23f zákona o dráhách upravuje povinnosti dopravce, který má dominantní postavení na trhu osobní nebo nákladní železniční dopravy a který je současně provozovatelem zařízení služeb nebo takového provozovatele zařízení služeb ovládá. Konkrétně jde o povinnost zajistit, aby služby poskytované zařízením služeb byly poskytovány prostřednictvím pobočky a o jejich poskytování bylo vedeno oddělené účtování. Výše uvedené se nicméně vztahuje toliko na zařízení služeb, kterými jsou železniční stanice, odstavné koleje, čerpací stanice a technická zařízení v přístavech. Ve vztahu k poskytování služeb prostřednictvím pobočky výčet zařízení služeb obsažený ve stávajícím § 23f odst. 2 zákona o dráhách koresponduje výčtu zařízení služeb, na něž dopadá čl. 13 odst. 3 pododst. 1 směrnice 2012/34/EU. S ohledem na tuto skutečnost návrh zákona předmětnou povinnost nijak nemění, dochází jím toliko k přesunutí výčtu zařízení služeb této povinnosti podléhající do odstavce prvního.

Ve vztahu k požadavku na oddělené účtování nicméně směrnice 2012/34/EU stanoví okruh zařízení služeb širěji než stávající zákon o dráhách, konkrétně jej vztahuje ke všem zařízením služeb dle přílohy II bodu 2 směrnice. V návaznosti na příslib Evropské komisi učiněný v rámci odpovědi na formální upozornění v řízení pro porušení povinnosti č. 2021/2160 dochází oproti stávající vnitrostátní právní úpravě k rozšíření povinnosti vést oddělené účtování o poskytování služeb ve vztahu ke všem zařízením služeb provozovaným dopravcem, který má dominantní postavení na trhu osobní nebo nákladní dopravy nebo provozovatele zařízení služeb ovládá. V zájmu přehlednosti byla tato právní úprava začleněna do § 23f odst. 2 návrhu zákona.

K bodu 5 (§ 35 odst. 3)

Stávající znění § 35 odst. 3 upravuje povinnost dopravce provozujícího veřejnou drážní osobní dopravu na dráze celostátní nebo na dráze regionální zveřejnit do 30. června kalendářního roku zprávu o kvalitě poskytovaných služeb za uplynulý kalendářní rok a tuto zprávu poskytnout Agentuře Evropské unie pro železnice. Tato povinnost byla do zákona o dráhách včleněna v souvislosti s čl. 28 nařízení (ES) 1371/2007. Navržená změna § 35 odst. 3 reaguje na čl. 29 odst. 2 nařízení (EU) 2021/782. Výše uvedené ustanovení nařízení (EU) 2021/782 stanoví povinnost dopravců zveřejnit na svých internetových stránkách do 30. června 2023 a poté každé 2 roky zprávu o kvalitě poskytovaných služeb. Současně toto ustanovení předvídá zpřístupnění této zprávy na internetových stránkách Agentury Evropské unie pro železnice. Nařízením (EU) 2021/782 však nestanoví bližší podrobnosti ke zpřístupnění této zprávy na internetových stránkách Agentury Evropské unie pro železnice, zejména vlastní povinnost poskytnout tuto zprávu Agentuře Evropské unie pro železnice.

Navrhuje se tedy zakotvit povinnost dopravce provozujícího drážní osobní dopravu podle nařízení (EU) 2021/782 poskytnout zprávu o kvalitě poskytovaných služeb podle tohoto nařízení Agentuře Evropské unie pro železnice ve lhůtě bez zbytečného odkladu po zveřejnění této zprávy

na svých internetových stránkách podle ustanovení čl. 29 odst. 2 věty třetí nařízení (EU) 2021/782. Zakotvením povinnosti dopravce poskytnout zprávu o kvalitě poskytovaných služeb Agentuře Evropské unie pro železnice v jasně určené lhůtě dojde k řádnému zajištění účinné aplikace nařízení (EU) 2021/782.

Vzhledem k tomu, že se původní text obsažený v odstavci 3 zahrnující odkaz na poznámku pod čarou č. 6h nahrazuje zcela novým textem, přičemž poznámka pod čarou č. 6h se nevyskytuje na jiných místech zákona o dráhách, a nově navrhovaný text již daný odkaz neobsahuje, dochází zároveň ke zrušení poznámky pod čarou č. 6h.

K bodu 7 (§ 36 odst. 1 písm. a))

V ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) se rozvolňuje úprava, podle níž je každý dopravce, který provozuje veřejnou drážní dopravu, povinen (kromě povinností uvedených v § 35) provozovat veřejnou drážní osobní nebo nákladní dopravu podle jízdního řádu a tarifu a předem vyhlášených smluvních přepravních podmínek. Podle stávající právní úpravy musí být daná povinnost splněna (mimo jiné) podle smluvních přepravních podmínek předem vyhlášených v Přepravním a tarifním věstníku. Navrhuje se nadále nevázat splnění dané povinnosti na smluvní přepravní podmínky vyhlášené v Přepravním a tarifním věstníku, neboť tento dokument neumožňuje dostatečně flexibilně reagovat na změny, k nimž v praxi dochází častěji, než je časová perioda, v níž je daný dokument vydáván (čtrnáctidenní cyklus). Danou povinnost tak nadále bude možné splnit ve vazbě na smluvní přepravní podmínky zveřejněné například na internetových stránkách dopravce. V souvislosti s uvedenou změnou dojde též k úpravě § 49 odst. 1 vyhlášky č. 175/2000 Sb., o přepravním řádu pro veřejnou drážní a silniční dopravu, která bude nadále formu a rozsah vyhlášení smluvních přepravních podmínek upravovat stejně pro dopravu silniční i pro dopravu drážní. Na dopravce provozující veřejnou drážní osobní dopravu tak již nebude kladena vyšší zátěž v podobě zveřejnění smluvních přepravních podmínek v Přepravním a tarifním věstníku.

K bodu 8 (§ 36 odst. 1 písm. d))

Ustanovení § 36 odst. 1 písm. d) návrhu zákona představuje legislativní opatření, jímž dochází k využití fakultativního ustanovení obsaženého v čl. 11 odst. 4 pododst. 4 nařízení (EU) 2021/782, podle něhož členské státy Evropské unie mohou rozšířit na všechny cestující právo osob se zdravotním postižením zakoupit si přepravní doklady ve vlaku bez dodatečných nákladů, pokud v železniční stanici v místě odjezdu není výdejna přepravních dokladů nebo žádné dostupné automaty pro prodej přepravních dokladů ani není žádný jiný dostupný způsob, jak si přepravní doklad zakoupit předem.

Právo cestujících, bez ohledu na to, zda se jedná o osobu se zdravotním postižením, nebo nikoli, zakoupit si jízdní doklad ve vlaku po nástupu do vozidla bez úhrady dodatečných nákladů (přirážky), nezajistil-li dopravce prodej jízdních dokladů před nástupem do vozidla, je dlouhodobě ve vnitrostátním právním řádu zakotveno prostřednictvím ustanovení § 7 odst. 2 vyhlášky č. 175/2000 Sb., o přepravním řádu pro veřejnou drážní a silniční osobní dopravu, ve znění pozdějších předpisů. Úprava uvedené vyhlášky se však na základě jejího ustanovení § 1 věty druhé použije toliko na právní vztahy, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropské unie v oblasti práv cestujících ve veřejné drážní a silniční osobní dopravě. Nevyužití fakultativního ustanovení dle čl. 11 odst. 4 pododst. 4 nařízení (EU) 2021/782 by tedy paradoxně vedlo k nižšímu standardu ochrany práv cestujících v režimu regulovaném unijním právem ve srovnání s režimem podle uvedené vyhlášky, a umožnění přenášení důsledků eventuálního podnikatelského rozhodnutí

doprovodce nezajistit prodej jízdních dokladů před nástupem do vozidla na cestující ve formě přírážky.

Navrhovaná právní úprava cílí na případy, v nichž není cestující veřejnosti umožněno zakoupení jízdního nebo přepravního dokladu před nástupem do vlaku ve stanici (např. v pokladně či v samoobslužném automatu), nebo jejím okolí (např. v samoobslužném automatu, nebo prodejním místě dopravce, které jsou umístěny vedle železniční stanice). V takovém případě bude dopravce povinen zajistit možnost zakoupení jízdního nebo přepravního dokladu po nástupu do vlaku (např. formou prodeje těchto dokladů průvodčím nebo strojvedoucím, případně vybavením vozidel samoobslužnými automaty), přičemž ztrácí možnost požadovat od cestujícího přírážku v souvislosti se zakoupením těchto dokladů ve vlaku. Současně podle navrhované úpravy nestačí, pokud bude dána možnost zakoupit si jízdní nebo přepravní doklad vzdáleným přístupem (tj. typicky prostřednictvím internetu). Předkladatel zde pamatuje na určité kategorie cestujících, kteří mají omezenou možnost využít vzdálený přístup k zakoupení těchto dokladů (senioři, nezletilí, cizinci nebo osoby s vybranými typy zdravotního postižení). Slova „před nástupem do vlaku“ je přitom třeba vykládat tak, že navržená úprava dopadá na situace, kdy cestující přijde na železniční stanici v místě odjezdu s dostatečnou časovou rezervou (několika minut), aby si příslušný doklad před odjezdem vlaku zakoupil.

Nově navržená úprava nahrazuje stávající povinnost dopravce provozujícího veřejnou drážní dopravu uzavřít (na žádost) přepravní smlouvu i na úsek dráhy celostátní nebo dráhy regionální provozovaný jiným dopravcem (tato povinnost se přitom vztahuje na dopravce, kteří provozují veřejnou drážní dopravu na dráze celostátní nebo na dráze regionální). Uvedená povinnost obsažená v současné době v § 36 odst. 1 písm. d) zákona o dráhách je již překonaná, není na ní navázána ani žádná skutková podstata přestupku (je tedy v rovině veřejnoprávní nevynutitelná) a je rovněž formulována zcela nejasně, protože jiný dopravce může provozovat drážní dopravu, nikoli úsek dráhy. Provázání přepravní služby přes více dopravců v železniční dopravě zajišťuje navíc od prosince 2020 institut jednotného jízdního dokladu podle § 7a zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

K bodům 9 a 21 (§ 36 odst. 1 písm. i) a § 55 odst. 3)

Stávající znění zákona o dráhách odkazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie upravující práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě nejednotně, tak že na některých místech užívá slovního spojení „železniční doprava“ a na jiných „železniční přeprava“.

Navrhuje se sjednocení pojmosloví zákona o dráhách, tak aby byl odkaz na nařízení (EU) 2021/782 uváděn v zákoně o dráhách jednotně jako „přímo použitelný předpis Evropské unie upravující práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě“.

K bodu 10 (§ 36a)

Stávající § 36a zákona o dráhách obsahuje ustanovení, které umožňovalo po omezenou dobu (do 3. prosince 2019) neuplatňovat na provozování vnitrostátní veřejné drážní osobní dopravy některá ustanovení nařízení (ES) 1371/2007. Toto obsoletní ustanovení se navrhuje zrušit a nahradit novou úpravou týkající se využití fakultativních ustanovení obsažených v čl. 2 odst. 2 a čl. 24 písm. a) pododst. 4 nařízení (EU) 2021/782.

K odstavci 1

Ustanovení § 36a odst. 1 návrhu zákona představuje legislativní opatření, jímž dochází k využití fakultativního ustanovení obsaženého v čl. 2 odst. 2 nařízení (EU) 2021/782, podle něhož členské státy Evropské unie mohou vyjmout z uplatňování nařízení (EU) 2021/782 spoje, které jsou provozovány výhradně pro historické nebo turistické účely. Toto vynětí však není možné ve vztahu k čl. 13 a čl. 14 nařízení (EU) 2021/782, které upravují odpovědnost vůči cestujícím a za zavazadla a pojištění a krytí odpovědnosti železničních podniků.

Pojem „historické nebo turistické účely“ není nařízením (EU) 2021/782 nijak definován. V intencích nařízení (EU) 2021/782 se proto navrhuje využití uvedeného vynětí ve vztahu k provozování osobní drážní dopravy historickým drážním vozidlem nebo osobní drážní dopravy, jejímž účelem je uskutečnění zážitkové jízdy, a nikoliv uspokojení přepravní potřeby.

Ve vztahu k provozování osobní drážní dopravy historickým drážním vozidlem lze odkázat na ustanovení § 43f odst. 1 zákona o dráhách, které objektivním způsobem stanoví podmínky pro rozhodnutí drážního správního úřadu o tom, že určité drážní vozidlo je historickým drážním vozidlem. Současně historické drážní vozidlo smí být provozováno na dráze celostátní, regionální, místní, speciální, tramvajové nebo trolejbusové anebo na vlečce výlučně k uspokojování kulturních nebo volnočasových potřeb.

Co se týče provozování osobní drážní dopravy, jejímž účelem je uskutečnění zážitkové jízdy a nikoli uspokojení přepravní potřeby, vychází vymezení výjimky z působnosti nařízení (EU) 2021/782 a ze znění bodu 6 preambule nařízení, který ve vztahu k železničním spojům pro turistické účely uvádí, že tyto spoje obvykle neslouží běžným dopravním potřebám. Pojem „zážitková jízda“ byl zvolen pro zdůraznění odlišnosti za tímto účelem provozované osobní drážní dopravy od osobní drážní dopravy provozované primárně za účelem uspokojení přepravní potřeby cestujícího. Jako příklad zážitkové jízdy lze uvést tzv. Mikulášskou jízdu, jejímž primárním účelem není uspokojení přepravní potřeby cestujících, ale zážitek spojený se zábavným programem pro rodiny s dětmi za přítomnosti postav čertů, andělů a sv. Mikuláše.

K odstavci 2

Ustanovení § 36a odst. 2 návrhu zákona ztělesňuje legislativní opatření, jímž dochází k využití fakultativního ustanovení v článku 2 odst. 6 písm. b) nařízení (EU) 2021/782, podle něhož mohou členské státy Evropské unie vyjmout z uplatňování tohoto nařízení mezinárodní osobní železniční spoje, jejichž podstatná část, včetně nejméně jedné zastávky podle jízdního řádu, je provozována mimo Evropskou unii.

Z uvedeného pravidla se předkladatel rozhodl zakotvit 2 výjimky.

První výjimku představují takové spoje osobní drážní dopravy, jejichž podstatná část zahrnující alespoň 1 železniční stanici nebo zastávku podle jízdního řádu je sice uskutečňována mimo území členského státu Evropské unie, ale jejich výchozí železniční stanice nebo zastávka je na území členského státu Evropské unie. Předkladatel zde vychází z působnosti nařízení (EU) 2021/782 vymezené v jeho článku 2 odst. 1, podle něhož se tento unijní předpis vztahuje na „mezinárodní a vnitrostátní železniční jízdy a spoje v Unii provozované jedním nebo více licencovanými železničními podniky podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU“. Při výkladu působnosti nařízení je pak třeba přihlídnout rovněž k definici spoje obsažené v článku 3 odst. 10 uvedeného nařízení (spojem je osobní železniční spoj, který je provozován mezi železničními stanicemi podle jízdního řádu, včetně dopravních spojů nabízených za účelem přesměrování) a definici mezinárodního osobního železničního spoje obsažené v článku 3 odst. 16 uvedeného nařízení (mezinárodním osobním železničním spojem je osobní železniční

spoj, který překračuje alespoň jednu hranici členského státu a jehož hlavním účelem je přepravit cestující mezi stanicemi umístěnými v různých členských státech nebo v členském státě a ve třetí zemi). Z těchto ustanovení vyplývá, že v případě spojů do třetích zemí se unijní nařízení použije toliko při jejich uskutečňování na území členských států Evropské unie. Při posuzování rozsahu výjimky čl. 2 odst. 6 písm. b) je potažmo nutno posoudit pouze to, ve kterých situacích by se nařízení v rámci území Evropské unie nemělo uplatnit.

Je skutečností, že ve třetích zemích nemusí být vždy zajištěna srovnatelná technická a organizační vybavenost železniční sítě, jako je tomu v členských státech Evropské unie, a mohou v nich být kladeny i další administrativní překážky provozování osobní drážní dopravy (například kontroly na hranici či výběr cla). Je-li výchozí železniční stanice nebo zastávka na území třetí země, může mít tak uvedená skutečnost negativní dopad pro přiznání práv cestujících i na území Evropské unie. V opačném případě však, kdy je mezinárodní osobní železniční spoj vypraven z členského státu Evropské unie a pokračuje (případně přes území jiných členských států Evropské unie) až do třetí země, předkladatel neshledává jako vhodné připustit, aby cestující, kteří využijí takový spoj, byť dokonce sami nastoupí i vystoupí na území Evropské unie, byli zbaveni náležité ochrany svých práv poskytované unijním právem pouze proto, že daný spoj dále pokračuje do třetí země. Z tohoto důvodu se předkladatel rozhodl omezit možné nařízením (EU) 2021/782 předvídané vynětí takových spojů pouze na ty mezinárodní osobní železniční spoje, jejichž výchozí železniční stanice či zastávka je ve třetí zemi.

Druhou výjimku pak představují takové spoje osobní drážní dopravy, jejichž podstatná část zahrnující alespoň 1 železniční stanici nebo zastávku podle jízdního řádu je sice uskutečňována mimo území členského státu Evropské unie, ale taková (míněno ona zmiňovaná podstatná) část spoje zahrnuje pouze území Švýcarské konfederace. Ačkoliv je Švýcarská konfederace formálně třetí zemí, neshledává předkladatel s ohledem na srovnatelnou technickou a organizační vybavenost železniční sítě ve Švýcarské konfederaci (i absenci dalších administrativních překážek kladených provozování osobní drážní dopravy) ve srovnání se stavem panujícím v členských státech Evropské unie využití předmětného fakultativního ustanovení ve vztahu k této zemi za důvodné.

Pokud jde o slovní spojení „podstatná část spoje“ použité v navrhovaném ustanovení, bylo v tomto ohledu převzato slovní spojení obsažené v nařízení (EU) 2021/782 (vizte bod 8 preambule a článek 2 odst. 6 písm. b) uvedeného nařízení), přičemž unijní zákonodárce (tedy nařízení samo) tento pojem nijak nevymezuje. Předkladatel se rozhodl použít tento autonomní, tedy samotným unijním právem použitý, pojem bez jeho konkretizace či bližšího vymezení, jímž by jakkoliv předjímal jeho výklad. Výklad uvedeného pojmu totiž přísluší Soudnímu dvoru Evropské unie či Drážnímu úřadu, který bude v podmínkách České republiky dané ustanovení aplikovat. Předmětná úprava navíc dopadá na zcela marginální počet spojů.

K odstavci 3

Ustanovení § 36a odst. 3 návrhu zákona představuje legislativní opatření, jímž dochází k využití dočasné výjimky obsažené v čl. 24 písm. a) pododst. 4 nařízení (EU) 2021/782, podle něhož členské státy Evropské unie mohou, ovšem nikoliv po 30. červnu 2026, povolit, aby byla 24 hodinová lhůta pro oznámení cestujících, kteří jsou osobami se zdravotním postižením či s omezenou schopností pohybu a orientace, že budou potřebovat pomoc v železniční stanici či ve vlaku, prodloužena na 36 hodin.

Ustanovením čl. 24 písm. a) pododst. 1 nařízení (EU) 2021/782 je zkrácena dosavadní lhůta pro poskytnutí uvedené pomoci (stanovená čl. 24 písm. a) nařízením (ES) 1371/2007) ze 48 hodin

na polovinu (tedy 24 hodin). Toto zkrácení je velmi citelné. Přes význam tohoto opatření s ohledem na zvýšení kvality života osob se zdravotním postižením či s omezenou schopností pohybu a orientace vnímá předkladatel tuto lhůtu jako problematickou ve vztahu k nutnosti zajistit odpovídající drážní vozidlo, pokud se nástup a výstup takové osoby uskutečňuje v místě (zastávka, železniční stanice), kde není zajištěn bezbariérový nástup cestujících do vlaku a výstup cestujících z vlaku. Nařízení (EU) 2021/782 neumožňuje rozlišovat lhůtu ve vztahu k určitým druhům zdravotního postižení či omezení schopnosti pohybu a orientace u osob, jimž má být pomoc poskytnuta, jeví se proto jako důvodné lhůtu poskytnutí pomoci odvíjet od situace, která je s ohledem na přijímaná opatření k zajištění pomoci nejnáročnější.

Přestože na straně dopravců došlo k modernizaci a rekonstrukci vozového parku i nákupu nových drážních vozidel, nedisponují tito adresáti navrhované právní úpravy dostatečným počtem takových drážních vozidel, která svojí konstrukcí či technickým vybavením umožňují vyzdvížení či najetí invalidního vozíku tak, aby byl řazen do každého vlaku alespoň jeden vůz, který by takovou manipulaci umožnil. Nedostatečný počet drážních vozidel je řešen dopravci operativně úpravami oběhů drážních vozidel, případně i jejich soupřah, a to v závislosti na nahlášené požadavky na potřebnou pomoc, kdy dochází k nahrazení běžného drážního vozidla za drážní vozidlo bezbariérové. Tento postup je však z hlediska organizace a provedení časově náročný.

Z těchto důvodů se jeví vhodným využití unijním právem zakotvené dočasné výjimky na (pouze částečné) zkrácení lhůty pro oznámení o potřebě pomoci osobě se zdravotním postižením či s omezenou schopností pohybu a orientace na 36 hodin, a to pro období (umožněné unijním právem) do 30. června 2026. Toto opatření umožní v mezidobí realizaci dalších finančně nákladných opatření na straně provozovatelů železničních stanic i dopravců tak, aby nastavený systém poskytoval dotčeným cestujícím jistotu poskytnutí potřebné pomoci při jejich přepravě. Podstatné zkrácení uvedené lhůty o polovinu by mohlo, zejména v regionální dopravě, přinést značné komplikace (v současné době je užití bezbariérových vozů vázáno smlouvami o veřejných službách v přepravě cestujících).

Lze konstatovat, že již v současné době se provozovatelé železničních stanic i dopravci snaží zlepšovat své služby ve vztahu k cestujícím se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace. S ohledem na rozšiřující se počet dálkově řízených tratí jsou zřizovány mobilní týmy, které zajišťují asistenci v neobsazených stanicích. I přes doznívající pandemii koronaviru, která způsobila pokles počtu přepravených osob ve veřejné dopravě, státní organizace Správa železnic v roce 2021 poskytla 9 000 asistencí.

V dubnu 2022 byl rovněž zahájen projekt na zlepšení orientace nevidomých s názvem Aplikace pro bodovou navigaci nevidomých, na které se podílí Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých. Výsledky tohoto projektu by měly pomoci rozšíření přístupnosti železničních zastávek a stanic pro nevidomé. Zvýšení samostatnosti pohybu nevidomých osob ve stanicích a zastávkách a jejich soběstačnost by mohla v konečném důsledku přinést i snížení počtu požadovaných asistencí. Výsledky projektu budou známy až v roce 2026.

K bodu 11 (§ 45 odst. 2)

V návaznosti na podnět vznesený ze strany Sdružení dopravních podniků České republiky dochází návrhem zákona k zúžení okruhu podmínek pro přípuštění ke zkoušce, která je podmínkou pro vydání průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla na trolejbusové dráze.

Jak již bylo shora uvedeno, musejí být osoby, které se hodlají stát řidičem trolejbusu, držiteli 2 dokladů, a to průkazu dokládajícího řídičské oprávnění pro vozidla skupiny D podle zákona

č. 361/2000 Sb. a též průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla na dráze trolejbusové podle zákona o dráhách (vizte § 90 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb. a § 45 zákona o dráhách). Žadatelé o vydání obou uvedených dokladů přitom musí splnit do značné míry obdobné podmínky týkající se jejich věku, vzdělání, spolehlivosti či zdravotní způsobilosti, což se jeví jako duplicitní a nedůvodně zatěžující jak adresáty právní úpravy (žadatele o vydání těchto dokladů), tak správní úřady.

Podle § 45 odst. 2 zákona o dráhách vydá drážní správní úřad průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla na dráze místní, tramvajové, trolejbusové, speciální nebo lanové anebo na vlečce žadateli, který prokázal odbornou způsobilost zkouškou. Dané ustanovení dále stanoví, že zkoušce se může podrobit žadatel, který *a)* dosáhl předepsaného věku a vzdělání, *b)* je spolehlivý k řízení drážního vozidla, *c)* prokázal svou zdravotní způsobilost a *d)* podrobil se předepsané výuce a výcviku.

Navrhuje se v uvedeném ustanovení podmínky pro přistoupení ke zkoušce z odborné způsobilosti, jejíž úspěšné složení je předpokladem pro vydání průkazu způsobilosti, rozlišit, a to zvláště pro osoby hodlající řídit drážní vozidlo na dráze místní, tramvajové, speciální nebo lanové anebo na vlečce a zvláště pro osoby hodlající řídit drážní vozidlo na dráze trolejbusové. U první z uvedených skupin osob zůstane stávající právní úprava beze změn. U osob hodlajících řídit drážní vozidlo na dráze trolejbusové se pak navrhuje upustit od splnění podmínky spočívající v dosažení stanoveného věku a vzdělání, v jejich spolehlivosti a rovněž zdravotní způsobilosti.

Ve vztahu k věku uvedených osob je prováděcím právním předpisem k zákonu o dráhách vyžadováno dosažení 21 let (vizte § 6 písm. a) vyhlášky č. 16/2012 Sb.). Tento požadavek je dostatečně pokryt podmínkou pro získání řidičského oprávnění pro vozidla skupiny D stanovenou v § 83 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., neboť podle tohoto ustanovení je požadováno dosažení věku 24 let, přičemž ve stanovených výjimečných případech je tento požadavek zmírněn na 21, případně 23 let (vizte § 83 odst. 5 a 6 zákona č. 361/2000 Sb.).

Ve vztahu k požadovanému vzdělání vyžaduje ustanovení § 7 písm. b) vyhlášky č. 16/2012 Sb. pak pro žadatele o vydání průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla na dráze trolejbusové pouze ukončené základní vzdělání, kdy tato podmínka nepředstavuje podle předkladatele žádnou významnou přidanou hodnotu.

Na předpoklad spolehlivosti k řízení drážního vozidla tak, jak je vymezena ustanovením § 46 zákona o dráhách, pak může být dle předkladatele rovněž rezignováno, neboť se jeví jako zcela postačující, pokud osoba hodlající řídit trolejbus naplní podmínku nezbytnou k udělení řidičského oprávnění pro vozidla skupiny D podle § 82 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb. (taková osoba nesmí být ve výkonu správního trestu nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, být povinným v exekuci pozastavením řidičského oprávnění, být osobou, které bylo uloženo v trestním řízení přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, ani osobou, která má v registru řidičů zaznamenáno 12 bodů) a rovněž podle § 82 odst. 1 písm. h) téhož zákona (taková osoba nesmí vykonávat závazek zdržet se řízení motorových vozidel, ke kterému se zavázala pro účely podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání).

Ve vztahu k podmínce zdravotní způsobilosti se pak jeví jako dostačující, pokud osoba hodlající řídit drážní vozidlo na dráze trolejbusové naplní požadavky ustanovení § 82 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., podle kterého žadatel o udělení řidičského oprávnění byl zdravotně způsobilý, když podmínky zdravotní způsobilosti pak pro řidiče motorových vozidel upravuje § 84

zákona č. 361/2000 Sb. a podrobněji též vyhláška č. 277/2004 Sb., o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou a náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat bezpečnostním pásem (vyhláška o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel), ve znění pozdějších předpisů.

Navrhuje se proto odstranit stávající stav, v němž osoby, které se hodlají stát řidičem trolejbusu, musí splnit dvě paralelní sady velmi obdobných podmínek k získání řidičského oprávnění pro vozidla skupiny D na jedné straně a průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla na dráze trolejbusové na straně druhé, což se jeví jako duplicitní a pro tyto osoby zcela nadbytečně zatěžující. Osoby, které se hodlají stát řidičem trolejbusu, sice budou i nadále muset získat jak řidičské oprávnění pro vozidla skupiny D podle zákona č. 361/2000 Sb., tak průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla na dráze trolejbusové podle zákona o dráhách, nicméně k získání zmíněného průkazu způsobilosti nebude nutné zvlášť prokazovat dosavadní požadavky obsažené v zákoně o dráhách a týkající se věku, dosaženého vzdělání, spolehlivosti a zdravotní způsobilosti žadatele. Zcela totiž postačí, že tyto osoby splní předepsané podmínky pro vydání řidičského oprávnění pro vozidla skupiny D a není tedy nezbytné tyto podmínky nadbytečně dublovat. Namísto požadavků kladených na věk, vzdělání, spolehlivost a zdravotní způsobilost žadatelů o vydání průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla na dráze trolejbusové se v zákoně o dráhách výslovně zakotvuje požadavek, aby daná osoba byla držitelem řidičského oprávnění pro vozidla skupiny D.

K bodu 12 (§ 45 odst. 6)

Ustanovení § 45 odst. 6 návrhu zákona, podle něhož přezkoušení zdravotní způsobilosti osoby řídící drážní vozidlo na dráze trolejbusové drážní správní úřad nenařizuje, cílí k vyloučení aplikace § 45 odst. 4 a 5 téhož zákona, pokud jde o přezkušování zdravotní způsobilosti u osob řídících drážní vozidlo na dráze trolejbusové. Vzhledem k tomu, že podmínka zdravotní způsobilosti nebude nadále vyžadována ani pro přistoupení ke zkoušce, jejíž úspěšné složení je podmínkou pro vydání průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla, nebude drážní správní úřad ani nařizovat přezkoušení zdravotní způsobilosti daných osob. V případě pochybností o zdravotní způsobilosti řidiče trolejbusu bude moci drážní správní úřad dát podnět příslušnému obecnímu úřadu s rozšířenou působností k zahájení řízení o podmínění řidičského oprávnění (ve smyslu § 93 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb.) nebo odnětí řidičského oprávnění (ve smyslu § 94 odst. 1 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb.). Tento postup však nemusí být v zákoně o dráhách normativně vyjádřen.

K bodům 13 až 20 (§ 51 odst. 9 a § 52 odst. 1, 3, 6 a 14)

V návaznosti na unijní i vnitrostátní právní úpravu nových povinností dopravců, provozovatelů dráhy, provozovatelů železniční stanice, prodejců jízdních a přepravních dokladů, provozovatelů cestovní kanceláře a provozovatelů cestovní agentury dochází k doplnění odpovídajících skutkových podstat přestupků.

Předkladatel vyhodnotil nezbytnost zakotvení skutkových podstat přestupků, které jsou obsaženy v předloženém návrhu zákona, podle Zásad tvorby právní úpravy přestupků. Na základě tohoto vyhodnocení dospěl k závěru, že nejsou k dispozici takové nástroje, které jsou k dosažení daného cíle stejně vhodné nebo vhodnější a které současně představují méně intenzivní zásah do právního postavení adresátů navrhované právní úpravy. Z tohoto důvodu je nutno vnímat zakotvení příslušných skutkových podstat přestupků v navrženém rozsahu a navržené podobě do zákona o dráhách za nezbytné.

Navržené změny (doplnění) zákona o dráhách v oblasti správního trestání souvisí předně s novými povinnostmi dopravců, provozovatelů dráhy, provozovatelů železniční stanice, prodejců jízdních a přepravních dokladů, provozovatelů cestovní kanceláře a provozovatelů cestovní agentury v oblasti ochrany práv cestujících v drážní dopravě. Tyto povinnosti vyplývají přímo z unijního práva, konkrétně z nařízení (EU) 2021/782. Předmětné změny též provádějí požadavek čl. 35 nařízení (EU) 2021/782, podle něhož Česká republika coby členský stát Evropské unie musí stanovit sankce za porušení tohoto nařízení a přijmout veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce přitom musí být účinné, přiměřené a odrazující.

V obecné rovině se předkladatel na základě detailní analýzy jednotlivých ustanovení nařízení (EU) 2021/782 snažil postihnout všechna jednání dopravce, provozovatele dráhy, provozovatele železniční stanice, prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatele cestovní kanceláře nebo provozovatele cestovní agentury, která jsou v rozporu s uvedeným nařízením. Výjimku tvoří ta jednání, která *a)* spočívají v povinnosti (většinou dopravce) poskytnout cestujícímu nebo jiné oprávněné osobě určité finanční plnění a zároveň *b)* unijní úprava neposkytuje dostatečně jednoznačná kritéria pro stanovení výše tohoto finančního plnění či jeho jiné aspekty (odkazujeme v této souvislosti například na čl. 32 přílohy I uvedeného nařízení, podle něhož náhrada škody zahrnuje přiměřené výdaje, které cestujícímu vznikly v souvislosti s přenocováním a informováním čekajících osob, nebo čl. 41 přílohy I uvedeného nařízení, podle něhož je dopravce při úplné nebo částečné ztrátě cestovního zavazadla povinen vyplatit odškodnění primárně ve výši prokázané utrpěné ztráty nebo škody). Jde o situace, v nichž je pro posouzení splnění podmínek konkrétního soukromoprávního nároku a odpovídající výše plnění (nejčastěji náhrady škody či jiné újmy) nezbytné posoudit v každém jednotlivém případě velmi individuálně okolnosti daného případu. Jde tedy o činnost, která je obvykle předmětem detailního dokazování ze strany soudu v rámci občanského soudního řízení. Takové činnosti by Drážní úřad, který bude přestupky projednávat, nebyl schopen, přinejmenším by pak postihování daných jednání předpokládající předchozí (značně složitě) posouzení, zda byla či nebyla v konkrétním případě naplněna skutková podstata daného přestupku, tento správní úřad neúměrně zatěžovalo.

Ve vztahu ke skutkové podstatě obsažené v § 52 odst. 6 písm. a) bodu 6, která byla diskutována v rámci meziresortního připomínkového řízení, lze konstatovat, že tato skutková podstata bude naplněna jednáním dopravce spočívajícím v tom, že nezveřejní s využitím stanovených prostředků na svých internetových stránkách podmínky pro přepravu jízdních kol, včetně aktuálních informací o dostupnosti kapacity pro jejich přepravu. Pojem „aktuální informace o dostupnosti kapacity“ je třeba vykládat s ohledem na to, jakým způsobem je na daném spoji zabezpečována přeprava jízdních kol, přičemž můžeme rozlišovat následující situace: i.) přeprava jízdních kol ve spojích s povinnou rezervací míst pro jízdní kola, ii.) přeprava jízdních kol ve spojích s možností rezervace míst pro jízdní kola a iii.) přeprava jízdních kol ve spojích bez možnosti rezervace míst pro jízdní kola. V případě i.) bude aktuální informací o dostupnosti kapacity počet volných míst pro jízdní kola vzhledem ke kapacitě vozidel vyčleněné pro jízdní kola a počtu provedených rezervací; v případě ii.) bude aktuální informací o dostupnosti kapacity rovněž počet volných míst pro jízdní kola vzhledem ke kapacitě vozidel vyčleněné pro jízdní kola a počtu provedených rezervací; v případě iii.) bude aktuální informací o dostupnosti kapacity počet volných míst pro jízdní kola pouze vzhledem ke kapacitě vozidel vyčleněné pro jízdní kola.

Ve vztahu ke skutkové podstatě obsažené v § 52 odst. 6 písm. e) bodu 1 lze uvést následující. Uvedeného přestupku se dopustí dopravce nebo provozovatel železniční stanice, který nezavede nebo neudrží stanoveným způsobem nediskriminační pravidla pro přístup k přepravě osob se zdravotním postižením, průvodců držitelů průkazu osoby se zdravotním postižením

označeného symbolem „ZTP/P“ a osob s omezenou schopností pohybu a orientace. Uvedené ustanovení danou povinností nevztahuje na průvodce osob s obdobnými průkazy z jiných členských států Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru. To však nařízení (EU) 2021/782 připouští, čemuž nasvědčuje zejména textace předmětného ustanovení: „(..) pravidla pro přístup platná pro přepravu osob se zdravotním postižením, včetně jejich osobních asistentů, kteří byli *v souladu s vnitrostátními postupy* jako takoví uznáni (..)“ a skutečnost, že oblast asistentů osob se zdravotním postižením není na unijní úrovni harmonizována. Členské státy Evropské unie tak mají v zásadě volnost, zda a za jakých podmínek budou uznávat určité osoby coby asistenty osob se zdravotním postižením. Navázání předmětného ustanovení na průvodce držitelů průkazu ZTP/P se v této souvislosti jeví jako vhodné, a to zejména ve světle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který vydávání průkazů ZTP/P komplexně upravuje a současně stanoví v § 36 odst. 3 písm. b) předmětného zákona právo držitele průkazu ZTP/P na bezplatnou dopravu průvodce veřejnými hromadnými dopravními prostředky v pravidelné vnitrostátní osobní hromadné dopravě. Vnitrostátními postupy, které upravují uznávání asistentů osob se zdravotním postižením, se tak na úrovni právního řádu České republiky rozumí právě úprava zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, týkající se držitelů průkazů ZTP/P. Předkladatel nevnímá jako vhodné rozšiřovat skutkovou podstatu přestupku navrhovanou v předloženém návrhu zákona vůči dalším osobám nepředvídaným uvedeným zákonem, když samotná právní úprava obsažená v tomto zákoně s něčím takovým nepočítá, navíc jde o úpravu nespádající do působnosti Ministerstva dopravy.

Ostatní zásahy do ustanovení v oblasti správního trestání, k nimž návrhem zákona dochází, představují pouze zpřesnění skutkových podstat stávajících, a to s ohledem na související změny ve formulaci odpovídajících primárních povinností.

V návaznosti na úpravy a doplnění skutkových podstat přestupků dochází rovněž ke stanovení správních trestů za jejich spáchání, včetně stanovení druhu sankcí a jejich výše.

U všech přestupků jsou stanoveny pouze horní hranice sazeb pokut. Horní hranice sazeb pokut odpovídá typové závažnosti jednání, která naplňují skutkové podstaty jednotlivých přestupků. Správní tresty za přestupky jsou přitom doplňovány do již existujícího systému správních trestů a jsou odstupňovány podle závažnosti přestupku.

Sazba pokuty ve výši 1 milion Kč se navrhuje v případě přestupků spočívajících v porušení některé z povinností dopravce, provozovatele dráhy, provozovatele železniční stanice, prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatele cestovní kanceláře nebo provozovatele cestovní agentury, které vyplývají z nařízení (EU) 2021/782. Nově navrhovaná právní úprava přestupků v oblasti ochrany práv cestujících v drážní dopravě nahrazuje stávající katalog přestupků, jenž představoval implementaci nařízení (ES) 1371/2007, které bylo nahrazeno nařízením (EU) 2021/782. Pokud jde o výši horní hranice stanovených pokut, návrh zákona v tomto ohledu nic nemění, neboť všechna jednání, která budou v rozporu s nařízením (EU) 2021/782 a naplní některou ze skutkových podstat přestupků uvedených v § 52 odst. 6 návrh zákona, budou sankcionována ve stávajícím rámci sazby pokuty. Cestující je slabší stranou ve vztazích týkajících se přepravy, kdy k vynucení plnění povinností dopravců a dalších subjektů podílejících se na této přepravě je třeba stanovit takové sankce, které budou účinné a odrazující. Navrhované sankce byly předkladatelem zároveň vyhodnoceny jako přiměřené.

V obecné rovině lze konstatovat, že využita byla již zákonem o dráhách zavedená pásma výše pokut, nové pásmo výše pokut není návrhem zákona zaváděno. Shodná horní hranice výše pokuty je přitom v případě shodné skutkové podstaty nastavena jak pro fyzické, tak pro právnické osoby.

Zavedení správního trestu v podobě zákazu činnosti nebylo vyhodnoceno jako nezbytné.

Stanovené správní tresty, co do jejich druhu a rozpětí (výše), byly s ohledem na závažnost jednotlivých přestupků vyhodnoceny jako přiměřené. S ohledem na provedené úpravy dochází rovněž k provedení odpovídajících legislativně technických změn (doplnění odkazů na ustanovení obsahující nové skutkové podstaty v ustanoveních obsahujících výše sankcí).

K bodu 22 (§ 66 odst. 1)

Ve zmocňovacím ustanovení dochází k legislativně technické úpravě, pokud jde o odkaz na ustanovení § 45 odst. 7. Vzhledem k doplnění nového odstavce 6 do § 45 došlo k posunu následujících odstavců a zmocnění, které stanoví meze pro vydání prováděcího právního předpisu a které je nyní obsaženo v odstavci 7, je nově obsaženo v odstavci 8. Tuto změnu je třeba promítnout do zmocňovacího ustanovení v § 66 zákona o dráhách, což návrh zákona činí.

K části druhé (změna přílohy č. 3 zákona o ochraně spotřebitele)

Vzhledem k tomu, že nařízení (ES) 1371/2007 bylo nahrazeno novým nařízením (EU) 2021/782, dochází návrhem zákona k aktualizaci odkazu na relevantní přímo použitelný předpis Evropské unie v příloze č. 3 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a to v části, v níž se vymezuje působnost Drážního úřadu coby příslušného orgánu k uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2394 ze dne 12. prosince 2017 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování právních předpisů na ochranu zájmů spotřebitelů a o zrušení nařízení (ES) č. 2006/2004.

K části třetí (změna § 6 odst. 4 písm. g) zákona o inspekci práce)

Ustanovení § 6 odst. 4 písm. g) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, stanoví, že se působnost Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce nevztahuje na kontrolované osoby v rozsahu, ve kterém u nich vykonávají dozor drážní správní úřady a Drážní inspekce.

Zákonem č. 319/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, došlo v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/49/ES ze dne 29. dubna 2004 o bezpečnosti železnic Společenství a o změně směrnice Rady 95/18/ES o vydávání licencí železničním podnikům a směrnice 2001/14/ES o přidělování kapacity železniční infrastruktury, zpoplatnění železniční infrastruktury a o vydávání osvědčení o bezpečnosti, v platném znění, k odnětí působnosti Drážní inspekce k výkonu státního dozoru.

Důvodem byla skutečnost, že podle čl. 21 uvedené směrnice každý členský stát Evropské unie zajistí, aby vyšetřování nehod a mimořádných událostí podle čl. 19 prováděl stálý orgán, jehož členem je alespoň jedna odborně způsobilá osoba schopná v případě nehody nebo mimořádné události zastávat funkci pověřeného vyšetřovatele. Tento orgán je, pokud jde o organizaci, právní strukturu a rozhodování, nezávislý na jakémkoli provozovateli infrastruktury, železničním podniku, zpoplatňujícím orgánu, přidělovacím orgánu, oznámeném subjektu a na komkoli, jehož zájmy by mohly být v rozporu s úkoly, které jsou svěřeny inspekčnímu orgánu. Dále je funkčně nezávislý na

bezpečnostním orgánu a na jakémkoli regulačním orgánu v odvětví železniční dopravy. Podle téhož ustanovení předmětné směrnice vykonává inspekční orgán své úkoly nezávisle na subjektech uvedených v odstavci 1 a jeho zaměstnancům musí být poskytnuto postavení, které jim poskytuje nezbytné záruky nezávislosti.

Odnětí působnosti k výkonu státního dozoru Drážní inspekci však nebylo zohledněno v § 6 odst. 4 písm. g) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce. Nyní předložený návrh zákona toto opomenutí napравuje a zmínku o Drážní inspekci z uvedeného ustanovení vypouští. Pro úplnost lze uvést, že přestože čl. 21 výše uvedené směrnice byl nahrazen právní úpravou obsaženou v čl. 22 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/798 ze dne 11. května 2016 o bezpečnosti železnic, v platném znění, nedošlo k jeho podstatné reformulaci a důvody vedoucí k odnětí působnosti Drážní inspekce k výkonu státního dozoru platí nadále.

K části čtvrté (účinnost)

Navrhuje se stanovit účinnost návrhu zákona tak, aby byla zohledněna předpokládaná délka legislativního procesu. Datum účinnosti je navrhováno rovněž s ohledem na závazky vyplývající České republice z jejího členství v Evropské unii.

Naléhavým obecným zájmem odůvodňujícím odchylku od požadavku na jednotná data účinnosti právních předpisů, jenž stanoví § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů, ale rovněž § 9 odst. 2 zákona č. 222/2016 Sb., o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv a o tvorbě právních předpisů vyhlášených ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv (zákon o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv), ve znění pozdějších předpisů, který nabyde účinnosti 1. ledna 2023 (tedy ještě před předpokládaným nabytím účinnosti předloženého návrhu zákona), je zajištění včasného přijetí potřebné implementační právní úpravy ve vztahu k relevantnímu unijnímu předpisu. Nařízení (EU) 2021/782 se totiž dle svého čl. 41 použije právě od 7. června 2023 (s výjimkou čl. 6 odst. 4, který se použije až od 7. června 2025).

V Praze dne 19. října 2022

Předseda vlády:

prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M. v.r.

Ministr dopravy:

Mgr. Martin Kupka v.r.

Platné znění příslušných částí zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 23f

~~(1) Dopravce, který má dominantní postavení na trhu osobní nebo nákladní železniční dopravy a který je současně provozovatelem zařízení služeb nebo takového provozovatele ovládá, zajistí, aby tyto služby byly poskytovány prostřednictvím pobočky a o jejich poskytování bylo vedeno oddělené účtování. Dopravce, který má dominantní postavení na trhu osobní nebo nákladní železniční dopravy a který je současně provozovatelem železniční stanice, odstavné koleje, čerpací stanice nebo technického zařízení v přístavu nebo provozovatelem takového zařízení služeb ovládá, zajistí, aby k poskytování služeb prostřednictvím tohoto zařízení služeb docházelo v rámci pobočky. Odepře-li takový provozovatel zařízení služeb jejich poskytnutí, oznámí to písemně zájemci s uvedením důvodů, popřípadě označí provozovatele, který může zájemci poskytnout tutéž službu za podmínek stanovených tímto zákonem.~~

~~(2) Zařízení služeb, na jejichž provozování se vztahuje povinnost podle odstavce 1, jsou~~

- ~~a) železniční stanice,~~
- ~~b) odstavné koleje,~~
- ~~c) čerpací stanice,~~
- ~~d) technická zařízení v přístavech.~~

~~(2) Dopravce, který má dominantní postavení na trhu osobní nebo nákladní železniční dopravy a který je současně provozovatelem zařízení služeb nebo takového provozovatele ovládá, zajistí, aby o poskytování služeb prostřednictvím tohoto zařízení bylo vedeno oddělené účtování.~~

...

Povinnosti dopravce

§ 35

(1) Dopravce je povinen

- a) provozovat drážní dopravu podle pravidel provozování drážní dopravy, platné licence a smlouvy uzavřené s provozovatelem dráhy o provozování drážní dopravy na dráze,
- b) vydat ke dni zahájení provozování drážní dopravy vnitřní předpis o odborné způsobilosti a znalosti osob zajišťujících provozování drážní dopravy a způsob jejich ověřování, včetně systému pravidelného školení, vydávání a odnímání osvědčení strojvedoucího a změn údajů v něm uvedených a doby platnosti osvědčení strojvedoucího,
- c) vydat ke dni zahájení provozování drážní dopravy vnitřní předpis o organizačním zajištění údržby drážních vozidel,

- d) zajistit, aby drážní vozidla na dráze tramvajové, trolejbusové, speciální, lanové, místní a vlečce řídily osoby, které mají platný průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla; tato povinnost se nevztahuje na dráhu speciální při automatickém provozu, kdy je drážní vozidlo řízeno technickým systémem bez přítomnosti osoby řídící drážní vozidlo,
- e) zajistit, aby drážní dopravu prováděly osoby, které jsou zdravotně a odborně způsobilé,
- f) se řídit při provozování drážní dopravy pokyny provozovatele dráhy udílenými při organizování drážní dopravy,
- g) zajistit, aby drážní vozidla na dráze celostátní a regionální řídily osoby, které mají platnou licenci strojvedoucího a platné osvědčení strojvedoucího,
- h) přijmout plán obchodní činnosti obsahující alespoň údaje o zamýšleném rozsahu činnosti a způsobu jejího finančního zajištění; to neplatí pro dopravce provozujícího drážní dopravu na dráze speciální, tramvajové, trolejbusové, lanové nebo místní.

(2) Dopravce, který provozuje drážní dopravu na dráze celostátní nebo na dráze regionální, který je držitelem platné licence, je dále povinen

- a) finančně zajistit řádné provozování drážní dopravy po celou dobu platnosti licence,
 - b) poskytnout drážnímu správnímu úřadu za každý kalendářní rok nejpozději do 30. června roku následujícího doklady o trvání finanční způsobilosti k řádnému provozování drážní dopravy,
 - c) na výzvu drážního správního úřadu poskytnout informace potřebné pro ověření trvání finanční způsobilosti k drážní dopravě,
 - d) ke dni zahájení drážní dopravy sjednat pojištění pro případ povinnosti nahradit újmu způsobenou provozem drážní dopravy a zaplatit pojistné a po celou dobu provozování drážní dopravy mít sjednáno toto pojištění a zaplacené pojistné,
 - e) na výzvu drážního správního úřadu poskytnout informace potřebné pro ověření trvání pojištění pro případ povinnosti nahradit újmu způsobenou provozem drážní dopravy,
 - f) zajistit, aby jím zavedený systém zajišťování bezpečnosti drážní dopravy podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího společné bezpečnostní metody týkající se požadavků na systém zajišťování bezpečnosti²¹⁾ zohledňoval druh, oblast a rozsah provozu a byl dodržován,
 - g) přijmout nezbytná opatření spočívající v analýze, hodnocení a usměrňování rizik podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího společnou bezpečnostní metodu pro hodnocení a posuzování rizik²²⁾,
 - h) prostřednictvím smluvních ujednání zajistit, aby osoby, jejichž činnost může mít dopad na bezpečnost provozování dráhy nebo drážní dopravy a jež jsou zahrnuty v systému zajišťování bezpečnosti drážní dopravy podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího společné bezpečnostní metody týkající se požadavků na systém zajišťování bezpečnosti²¹⁾,
1. dodávaly věci nebo poskytovaly služby neohrožující bezpečné provozování dráhy nebo drážní dopravy,

2. přijaly nezbytná opatření spočívající v analýze, hodnocení a usměrňování rizik podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího společnou bezpečnostní metodu pro hodnocení a posuzování rizik²²⁾ a

3. přijaly nezbytná opatření k odstranění či jinému usměrnění jim známého bezpečnostního rizika vyplývajícího z konstrukční či technické závady dráhy, drážního vozidla nebo jiného technického zařízení sloužícího k zabezpečení provozování dráhy nebo drážní dopravy a toto riziko oznámily osobám, které mohou přispět k odstranění či jinému usměrnění tohoto bezpečnostního rizika,

i) sledovat podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího společnou bezpečnostní metodu sledování používanou provozovateli infrastruktury, železničními podniky a subjekty odpovědnými za údržbu²³⁾, zda byla opatření podle písmene h) bodu 2 přijata,

j) předložit na žádost Agentury Evropské unie pro železnice smluvní ujednání podle písmene h),

k) přijmout nezbytná opatření k odstranění či jinému usměrnění jim známého bezpečnostního rizika vyplývajícího z konstrukční či technické závady dráhy, drážního vozidla nebo jiného technického zařízení sloužícího k zabezpečení provozování dráhy nebo drážní dopravy a toto riziko oznámit osobám, které mohou přispět k odstranění či jinému usměrnění tohoto bezpečnostního rizika,

l) oznámit drážnímu správnímu úřadu 2 měsíce předem zahájení provozování veřejné drážní dopravy prostřednictvím jím dosud neprovozovaného typu drážních vozidel nebo s využitím nových funkcí zaměstnanců a následně neprodleně jakoukoliv podstatnou změnu těchto údajů; v oznámení dopravce uvede údaje o nově používaném typu drážních vozidel nebo nových funkcích zaměstnanců,

m) opatřit si informace o technickém a provozním stavu drážního vozidla a přepravovaném nákladu důležité z hlediska bezpečného provozu tohoto vozidla, včetně příslušných částí dokumentace nezbytné pro údržbu drážního vozidla podle technické specifikace pro interoperabilitu pro subsystém kolejová vozidla²⁶⁾, hodlá-li provozovat drážní vozidlo, které bylo doposud provozováno jinou osobou,

n) předložit do 31. května kalendářního roku drážnímu správnímu úřadu výroční zprávu o bezpečnosti provozování drážní dopravy za uplynulý kalendářní rok,

o) na pokyn provozovatele dráhy v rámci opatření podle § 23b odst. 5 nebo na pokyn přidělce při postupu podle § 34a odst. 4 až 8, umožnit při provozování drážní dopravy spojení vlaků více dopravců, je-li to technicky možné,

p) zajistit, aby neprodleně po

1. zahájení řízení drážního vozidla strojvedoucím na takové dráze byly jejímu provozovateli v elektronické podobě a způsobem stanoveným v prohlášení o dráze oznámeny okamžik zahájení řízení drážního vozidla, číslo licence strojvedoucího a evropské číslo vozidla,

2. ukončení řízení drážního vozidla strojvedoucím na takové dráze byly jejímu provozovateli v elektronické podobě a způsobem stanoveným v prohlášení o dráze oznámeny okamžik ukončení řízení drážního vozidla, číslo licence strojvedoucího a evropské číslo vozidla.

~~(3) Dopravce, který provozuje veřejnou drážní osobní dopravu na dráze celostátní nebo na dráze regionální, je dále povinen zveřejnit do 30. června kalendářního roku zprávu o kvalitě poskytovaných služeb za uplynulý kalendářní rok^(6h) a tuto zprávu poskytnout Agentuře Evropské unie pro železnice.~~

(3) Dopravce provozující drážní osobní dopravu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě¹⁷⁾ poskytne bez zbytečného odkladu po zveřejnění zprávy o kvalitě poskytovaných služeb podle tohoto přímo použitelného předpisu tuto zprávu Agentuře Evropské unie pro železnice.

(4) Pravidla provozování drážní dopravy a obsah výroční zprávy o bezpečnosti stanoví prováděcí předpis.

(5) V případě, kdy došlo ke spojení vlaků více dopravců podle odstavce 2 písm. o) je drážní doprava provozována dopravcem, jehož drážní hnací vozidlo je vedoucím drážním vozidlem.

§ 36

(1) Každý dopravce, který provozuje veřejnou drážní dopravu, je kromě povinností uvedených v § 35 povinen

a) provozovat veřejnou drážní osobní nebo nákladní dopravu podle jízdního řádu a tarifu a předem vyhlášených smluvních přepravních podmínek ~~v Přepravním a tarifním věstníku,~~

b) ve veřejné drážní osobní dopravě přepravit každého, kdo má uzavřenou přepravní smlouvu, a přijmout k přepravě zavazadlo, pokud jsou splněny přepravní podmínky a přepravě nebrání okolnosti, které dopravce nemůže odvrátit,

c) ve veřejné drážní nákladní dopravě přepravit věci, pokud lze přepravu provést dopravcem a zařízeními vyhovujícími obvyklým přepravním potřebám,

~~d) na žádost uzavřít přepravní smlouvu i na úsek dráhy celostátní nebo dráhy regionální provozovaný jiným dopravcem; toto ustanovení se vztahuje na dopravce, kteří provozují veřejnou drážní dopravu na dráze celostátní nebo na dráze regionální;~~

d) umožnit cestujícím zakoupit si jízdní nebo přepravní doklad po nástupu do vlaku provozovaného na dráze železniční jiné než speciální nebo zkušební bez úhrady dodatečných nákladů, nebyla-li zajištěna možnost zakoupit si tento doklad jinak než vzdáleným přístupem před nástupem do vlaku,

e) vytvářet ve veřejné drážní osobní dopravě podmínky pro přepravu osob s omezenou schopností pohybu a orientace a rodičů s dětmi,

f) ve veřejné drážní osobní dopravě zabezpečit předlékařskou první pomoc v případě nehody,

g) v případě vážné nehody na dráze celostátní nebo regionální ve veřejné drážní osobní dopravě poskytnout pomoc osobám s újmou na zdraví nebo majetku při vyřizování stížností podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě¹⁷⁾ a zajistit poskytnutí psychologické podpory uvedeným osobám a osobám jim blízkým,

h) zabezpečit náhradní dopravu za přerušenu veřejnou drážní osobní dopravu z důvodu nehody nebo z provozních důvodů, pro které nelze přepravu dokončit drážním vozidlem, kterým bylo započato plnění přepravní smlouvy,

i) zpracovat ve veřejné drážní osobní dopravě plán postupů poskytování pomoci cestujícím v případě zpoždění při příjezdu nebo odjezdu vlaku podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího práva a povinnosti cestujících v železniční dopravě¹⁷⁾ přepravě¹⁷⁾ a zajistit jeho plnění,

j) označit jednotlivá drážní vozidla nebo jejich soupravy určené pro přepravu osob s výjimkou dráhy lanové, tramvajové, trolejbusové a speciální názvem konečné stanice (zastávky) a drážní vozidla bezbariérově přístupná cestujícím s omezenou schopností pohybu a orientace mezinárodním symbolem přístupnosti, u dráhy tramvajové a dráhy trolejbusové dále číslem nebo jiným označením linky, názvy zastávek čitelnými i za tmy, dále evidenčním číslem vozidla na přední a zadní straně vozidla.

(2) Dopravce provozující veřejnou drážní dopravu, u něž vynaložené náklady přímo související se zabezpečením náhradní dopravy za přerušenu veřejnou osobní drážní dopravu z důvodu omezení provozování dráhy plánovaného podle § 23b odst. 3 přesáhly úspory související s přerušenu drážní dopravy a případné nároky na úhradu těchto nákladů na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících, má nárok na náhradu tohoto rozdílu vůči provozovateli příslušné dráhy. Provozovatel dráhy tento rozdíl uhradí, doloží-li mu žadatel prokazatelně výši jím vynaložených nákladů přímo souvisejících se zabezpečením náhradní dopravy a výši úspor spojených s přerušenu drážní dopravy. Má-li dopravce nárok na úhradu vynaložených nákladů přímo souvisejících se zabezpečením náhradní dopravy na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících, prokazatelně doloží rovněž výši tohoto nároku.

(3) Prostředky, které provozovatel dráhy vynaložil na úhradu podle odstavce 2, lze zahrnout do nákladů údržby, opravy nebo uskutečňování stavby dráhy, kvůli kterým došlo k přerušenu veřejné osobní drážní dopravy.

(4) Náklady přímo související se zabezpečením náhradní dopravy za přerušenu veřejnou osobní drážní dopravu, úspory související s přerušenu drážní dopravy a způsob jejich určení stanoví prováděcí právní předpis.

§ 36a

~~Do dne 3. prosince 2019 se na provozování vnitrostátní veřejné drážní osobní dopravy čl. 8, 10, 17, čl. 18 odst. 2 písm. a) a b) a čl. 18 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě, dále čl. 7 odst. 2 písm. b), čl. 17 odst. 2 písm. b), čl. 24 odst. 3 písm. b) a čl. 32 přílohy č. 1 a příloha č. 2 k tomuto nařízení, nepoužijí.~~

(1) Na provozování osobní drážní dopravy historickým drážním vozidlem nebo osobní drážní dopravy, jejímž účelem je uskutečnění zážitkové jízdy, a nikoliv uspokojení přepravní potřeby, se přímo použitelný předpis Evropské unie upravující práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě¹⁷⁾ nepoužije v rozsahu, v němž to tento přímo použitelný předpis umožňuje.

(2) Na spoje osobní drážní dopravy, jejichž podstatná část zahrnující alespoň 1 železniční stanici nebo zastávku podle jízdního řádu je uskutečňována mimo území členského státu, se přímo použitelný předpis Evropské unie upravující práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě¹⁷⁾ nepoužije; to neplatí,

a) je-li výchozí železniční stanice nebo zastávka takového spoje na území členského státu, nebo

b) zahrnuje-li taková část spoje pouze území Švýcarské konfederace.

(3) Do dne 30. června 2026 musí být oznámení o potřebě pomoci osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace v železniční stanici nebo ve vlaku podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě¹⁷⁾ učiněno alespoň 36 hodin předem.

...

§ 45

(1) Řídit drážní vozidlo na dráze místní, tramvajové, trolejbusové, speciální nebo lanové anebo na vlečce mohou jen osoby s platným průkazem způsobilosti k řízení drážního vozidla nebo s platnou licencí strojvedoucího, jde-li o dráhu místní nebo vlečku; tato povinnost se nevztahuje na dráhu speciální při automatickém provozu, kdy je drážní vozidlo řízeno technickým systémem bez přítomnosti osoby řídící drážní vozidlo.

(2) Průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla vydává drážní správní úřad žadateli, který prokázal odbornou způsobilost zkouškou. ~~Zkoušce se může podrobit žadatel, který~~

~~a) dosáhl předepsaného věku a vzdělání,~~

~~b) je spolehlivý k řízení drážního vozidla (§ 46),~~

~~c) prokázal svou zdravotní způsobilost,~~

~~d) podrobil se předepsané výuce a výcviku.~~

Zkoušce se může podrobit žadatel o vydání průkazu způsobilosti k řízení drážního vozidla

a) na dráze místní, tramvajové, speciální nebo lanové anebo na vlečce, který

1. dosáhl předepsaného věku a vzdělání,

2. je spolehlivý k řízení drážního vozidla,

3. prokázal svou zdravotní způsobilost a

4. absolvoval předepsanou výuku a výcvik, nebo

b) na dráze trolejbusové, který

1. je držitelem řidičského oprávnění skupiny D a

2. absolvoval předepsanou výuku a výcvik.

(3) Podmínky zdravotní způsobilosti stanoví prováděcí předpis.

(4) Drážní správní úřad nařídí přezkoušení odborné a zdravotní způsobilosti osob k řízení drážního vozidla v případě, že při řízení drážního vozidla vykazují nedostatky, které mohou ohrozit bezpečnost drážní dopravy. Podle výsledku přezkoušení může drážní správní úřad rozhodnout o omezení řízení drážního vozidla nebo o zákazu řízení drážního vozidla. V případě rozhodnutí o zákazu řízení drážního vozidla drážní správní úřad odejme osobě průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla.

(5) Drážní správní úřad nařídí přezkoušení odborné a zdravotní způsobilosti osob k řízení drážního vozidla, má-li důvodné pochybnosti o zdravotní nebo odborné způsobilosti těchto osob. V těchto případech drážní správní úřad zadrží průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla do doby, kdy důvody pro zadržení průkazu pominou.

(6) Přezkoušení zdravotní způsobilosti osoby řídící drážní vozidlo na dráze trolejbusové drážní správní úřad nenařizuje.

~~(6)~~ (7) Bez průkazu způsobilosti mohou řídit drážní vozidlo osoby při jízdám výcviku nebo při zkoušce z řízení drážního vozidla. Při provozování drážního vozidla neschváleného typu pro účely zkušebního provozu a při zkouškách pro schválení typu nebo změny typu může drážní vozidlo řídit osoba dodavatele bez průkazu způsobilosti pouze pod dohledem osoby dopravce, který zodpovídá za zachování všech zásad pro bezpečnost drážní dopravy.

~~(7)~~ (8) Předepsaný věk a vzdělání, rozsah potřebných odborných znalostí, způsob provádění výuky a výcviku a způsob provádění zkoušek stanoví prováděcí právní předpis.

...

Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob

§ 51

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) vykonává v rozporu s § 4a odst. 1 v obvodu dráhy činnosti, které jsou podnikáním,
- b) jako vlastník sítě technického vybavení umístěného v obvodu dráhy nepostupuje při havárii této sítě podle pokynů provozovatele dráhy udělovaných podle § 5a odst. 3,
- c) jako vlastník sítě technického vybavení umístěného v obvodu dráhy nebo v ochranném pásmu dráhy nezajistí v případě stanoveném v § 5a odst. 5 její provoz, údržbu a opravy tak, aby se nestala příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob,
- d) jako stavebník v rozporu s § 7 odst. 2 zahájí zkušební provoz dráhy, aniž byl vydán průkaz způsobilosti určeného technického zařízení,
- e) provozuje v ochranném pásmu dráhy činnost v rozporu s § 9 odst. 1,
- f) poruší nebo ohrozí provozování dráhy a drážní dopravy nebo poškodí součásti dráhy nebo součásti drážního vozidla,
- g) poškodí stavbu dráhy, stavbu na dráze nebo jiné zařízení, které je součástí této stavby, anebo naruší činnost drážního zařízení nebo drážního vedení,
- h) provozuje dráhu v rozporu s § 11 odst. 1 bez úředního povolení,
- i) v rozporu s § 24a odst. 1 písm. b) nebo § 24a odst. 2 písm. b) provozuje drážní dopravu bez platné licence,

- j) přidělí kapacitu dráhy nebo za provozovatele dráhy obstará výkon hlavních činností, ačkoliv k tomu není podle § 32 odst. 3 oprávněna,
- k) poruší přepravní podmínky stanovené pro přepravu nebezpečných věcí na základě § 37 odst. 2 písm. j) nebo § 37 odst. 3 písm. d),
- l) v rozporu s § 30 odst. 3 neodevzdá drážnímu správnímu úřadu neplatnou licenci,
- m) jako osoba zabezpečující údržbu drážního vozidla
1. nezavede systém údržby podle § 43b odst. 5 nebo nezajistí jeho dodržování,
 2. nesplňuje některou z podmínek podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího systém udělování osvědčení pro subjekty odpovědné za údržbu vozidel²⁹⁾, nebo
 3. v rozporu s § 43b odst. 6 nepředloží Agentuře Evropské unie pro železnice požadovaná smluvní ujednání,
- n) vypracuje typové osvědčení v rozporu s § 43c odst. 3,
- o) v rozporu s § 49b odst. 1 uvede na trh prvek interoperability nesplňující základní požadavky,
- p) vypracuje k prvku interoperability ES prohlášení o shodě nebo vhodnosti pro použití v rozporu s § 49b odst. 1 nebo 4,
- q) poruší zákaz uvedení prvku interoperability na trh uložený podle § 49c odst. 1 nebo nedodrží ochranné opatření uložené podle § 49c odst. 2 nebo § 49q odst. 2,
- r) v rozporu s § 49i uvede na trh subsystém kolejová vozidla nebo subsystém palubní řízení a zabezpečení nesplňující základní požadavky,
- s) v rozporu s § 49j odst. 1 uvede na trh drážní vozidlo určené k provozování na dráze celostátní nebo regionální bez povolení k jeho uvedení na trh nebo v rozporu s tímto povolením,
- t) vypracuje prohlášení o shodě s povoleným typem vozidla v rozporu s § 49j odst. 2 nebo 4,
- u) jako držitel drážního vozidla provozovaného na dráze celostátní nebo regionální, držitel povolení k jeho uvedení na trh nebo povolení typu vozidla anebo jako osoba jimi pověřená
1. obnoví nebo modernizuje drážní vozidlo bez nového povolení, jehož vydání bylo nezbytné podle § 49l odst. 1,
 2. v rozporu s § 49l odst. 2 rozšíří oblast provozu drážního vozidla bez nového povolení, nebo
 3. v rozporu s § 49l odst. 5 neodevzdá původní povolení k uvedení drážního vozidla na trh drážnímu správnímu úřadu,
- v) v rozporu se zákazem podle § 49m odst. 3 písm. b) uvede na trh drážní vozidlo určené pro provozování na dráze celostátní nebo regionální,
- w) jako zadavatel, výrobce nebo jejich zplnomocněný zástupce
1. vypracuje k subsystému ES prohlášení o ověření v rozporu s § 49o odst. 1 nebo 7,
 2. nesdělí drážnímu správnímu úřadu seznam dotčených záměrů podle § 49o odst. 4,
 3. v rozporu s § 49o odst. 7 nevypracuje ES prohlášení o ověření nebo k němu nepřipojí technickou dokumentaci ve stanoveném jazyce, neuchová technickou dokumentaci připojenou

k ES prohlášení o ověření nebo ji nezašle orgánu jiného členského státu nebo Agentuře Evropské unie pro železnice,

4. v rozporu s § 49o odst. 8 nevypracuje nové nebo nezmění již vypracované ES prohlášení o ověření v případě obnovy nebo modernizace subsystému,

5. v rozporu s § 49p odst. 6 nezajistí provedení ES ověření v případě obnovy nebo modernizace subsystému, nebo

6. v rozporu s § 49q odst. 1 neprovede dodatečné posouzení nebo o jeho výsledcích neinformuje drážní správní úřad,

x) jako oznámený subjekt

1. vydá ES certifikát v rozporu s § 49b odst. 3 nebo § 49p odst. 3, nebo

2. vykonává činnost v rozporu s § 49s,

y) jako určený subjekt

1. vydá vnitrostátní certifikát v rozporu s § 49p odst. 3, nebo

2. vykonává činnost v rozporu s § 49w odst. 3 nebo neinformuje drážní správní úřad podle § 49w odst. 5, nebo

z) v rozporu s § 53d odst. 2 neumožní inspektorům Drážní inspekce výkon jejich oprávnění bez zbytečného odkladu,

(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník dráhy dopustí přestupku tím, že

a) nezajistí v rozporu s § 20 odst. 1 údržbu a opravu dráhy v rozsahu nezbytném pro její provozuschopnost nebo neumožní styk dráhy s jinými dráhami, nebo

b) nezajistí v rozporu s § 21 odst. 1 provozování dráhy.

(3) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník dráhy celostátní nebo regionální dopustí přestupku tím, že

a) nepečuje o rozvoj a modernizaci dráhy podle § 20 odst. 2,

b) nenabídne v rozporu s § 20 odst. 3 dráhu, u níž není schopna zajistit její provozuschopnost, státu k odkoupení, nebo

c) neumožní v případě stanoveném v § 21 odst. 1 provozování dráhy jinou oprávněnou osobou.

(4) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel dráhy dopustí přestupku tím, že

a) neoznámí podle § 17 odst. 2 drážnímu správnímu úřadu změny týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o vydání úředního povolení, nebo o nich nepředloží doklady,

b) nevyrozumí podle § 18 odst. 1 před podáním návrhu na zrušení úředního povolení k provozování dráhy o této skutečnosti drážní správní úřad nebo vlastníka dráhy,

c) provozuje dráhu v rozporu s § 22 odst. 1 písm. a),

d) nezajistí v souladu s § 22 odst. 1 písm. c), aby provozování dráhy prováděla osoba zdravotně a odborně způsobilá,

- e) nezveřejní v souladu s § 22 odst. 1 písm. d) jízdní řády pro veřejnou drážní osobní dopravu a jejich změny,
- f) neoznačí názvy stanic (zastávek), které provozuje podle § 22 odst. 1 písm. e),
- g) omezí provozování dráhy nebo její části v rozporu s § 23b nebo § 23c odst. 3 nebo v rozporu s § 23c odst. 4 o tomto omezení nevyrozumí dopravce, vlastníka dráhy, provozovatele dráhy, Úřad nebo drážní správní úřad,
- h) v rozporu s § 22b odst. 1 nevydá vnitřní předpis, kterým stanoví opatření k vyloučení diskriminačního jednání a střetu zájmů členů statutárního nebo kontrolního orgánu a vedoucích zaměstnanců ve vztahu k dopravcům, nebo nezajistí jeho dodržování,
- i) použije příjmy z provozování dráhy nebo finanční prostředky poskytnuté z veřejných rozpočtů k provozování dráhy v rozporu s § 22b odst. 3 nebo § 42b odst. 1,
- j) v rozporu s § 23 odst. 1 písm. a) neumožní dopravcům využití přidělené kapacity dráhy,
- k) nezajistí dopravcům přístup k poskytovaným službám podle § 23 odst. 1 písm. b),
 - l) v rozporu s § 23 odst. 1 písm. c) sjedná cenu za užití dráhy a za přidělení její kapacity diskriminačním způsobem,
- m) v rozporu s § 23 odst. 1 písm. d) neumožní dopravci provozovat drážní dopravu na dráze,
- n) v rozporu s § 23 odst. 1 písm. e) neumožní dopravci užití dráhy pro objezd nesjízdného úseku,
- o) v rozporu s § 23 odst. 1 písm. f) nevede seznam provozovaných drah a jejich součástí,
- p) provádí výstavbu, modernizaci, údržbu nebo opravu jím provozované dráhy v rozporu s § 23 odst. 1 písm. h),
- q) v rozporu s § 23 odst. 5 nezpracuje analýzu kapacity přetížené dráhy,
- r) v rozporu s § 23 odst. 6 nepřijme plán na zmírnění nebo odstranění přetížení dráhy,
- s) v rozporu s § 42a odst. 3 odmění člena svého statutárního orgánu nebo svého zaměstnance v závislosti na hospodářských výsledcích dosahovaných dopravcem v rámci vertikálně integrovaného podniku, jehož je tento provozovatel dráhy součástí,
- t) v rozporu s § 42a odst. 4 nezajistí, aby přístup k běžně nedostupným informacím souvisejícím s hlavními činnostmi měly pouze osoby tyto činnosti vykonávající,
- u) v rozporu s § 42a odst. 5 přihlédne k pokynu dopravce nebo jiného podnikatele, který je součástí vertikálně integrovaného podniku, směřujícímu ke vzniku nebo zániku pracovněprávního vztahu týkajícího se jeho zaměstnance vykonávajícího hlavní činnosti,
- v) v rozporu s § 42c odst. 1 nezřídí odštěpné závody nebo nesplní jinou povinnost ve vztahu k zřízeným odštěpným závodům uvedenou v § 42c odst. 2, 3 nebo 4, nebo
- w) v rozporu s § 43e odst. 4 neposkytne potřebnou součinnost za účelem provádění zkušebního provozu.

(5) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel dráhy celostátní nebo regionální dopustí přestupku tím, že

- a) provozuje v rozporu s § 11 odst. 1 dráhu bez osvědčení provozovatele dráhy nebo provozuje dráhu v rozporu s tímto osvědčením,

- b) v rozporu s § 19a neoznámí změnu údaje obsaženého v osvědčení provozovatele dráhy nebo neodevzdá toto osvědčení drážnímu správnímu úřadu,
- c) v rozporu s § 19b odst. 3 nebo § 49h odst. 3 neodevzdá osvědčení provozovatele dráhy drážnímu správnímu úřadu,
- d) finančně nezabezpečí podle § 22 odst. 2 písm. a) řádné provozování dráhy,
- e) neposkytne podle § 22 odst. 2 písm. b) doklady o trvání finanční způsobilosti k řádnému provozování dráhy,
- f) nezajistí, aby jím zavedený systém zajišťování bezpečnosti provozovatele dráhy splňoval požadavky podle § 22 odst. 2 písm. d) nebo nezajistí jeho dodržování,
- g) v rozporu s § 22 odst. 2 písm. e), f) nebo g) nepřijme stanovená opatření, nezajistí přijetí stanovených opatření osobami, jejichž činnost může mít dopad na bezpečnost provozování dráhy nebo drážní dopravy, nebo nesleduje, zda byla tato opatření přijata,
- h) v rozporu s § 22 odst. 2 písm. h) nepředloží Agentuře Evropské unie pro železnice požadovaná smluvní ujednání,
- i) v rozporu s § 22 odst. 2 písm. i) nepřijme nezbytná opatření k odstranění či jinému usměrnění bezpečnostního rizika nebo toto riziko neoznámí osobám, které mohou přispět k odstranění či jinému usměrnění tohoto bezpečnostního rizika,
- j) nepředloží podle § 22 odst. 2 písm. j) výroční zprávu o bezpečnosti provozování dráhy,
- k) v rozporu s § 22 odst. 2 písm. k) neoznámí nebo jinak nezpřístupní drážnímu správnímu úřadu stanovené údaje anebo tyto údaje neuchová,
- l) nestanoví podle § 23 odst. 2 písm. b) rozsah poskytovaných přepravních služeb pro přepravu osob a věcí, nebo jej nezveřejní v Přepravním a tarifním věstníku,
- m) nezpracuje jízdní řád podle § 40 odst. 1,
- n) nepředá podle § 40 odst. 2 údaje z platného jízdního řádu Ministerstvu dopravy pro účely vedení Celostátního informačního systému o jízdních řádech,
- o) v rozporu s § 43 odst. 6 neumožní uskutečnit zkušební provoz drážního vozidla na jím provozované dráze,
- p) v rozporu s § 49d odst. 1 uvede do provozu subsystém infrastruktura, subsystém energie nebo subsystém traťové řízení a zabezpečení bez průkazu způsobilosti dráhy nebo v rozporu s ním,
- q) v rozporu s § 49f odst. 5 neodevzdá původní průkaz způsobilosti dráhy,
- r) v rozporu s § 49h odst. 1 nevyrozumí drážní správní úřad o přijatých opatřeních,
- s) v rozporu s § 49h odst. 2 neodevzdá původní osvědčení provozovatele dráhy,
- t) neposkytne potřebnou součinnost za účelem provádění zkušebního provozu podle § 49k odst. 4,
- u) v rozporu s přímo použitelným předpisem upravujícím specifikace registru železniční infrastruktury²⁷⁾ nezapíše údaje týkající se jím provozované dráhy do registru infrastruktury vedeného Agenturou Evropské unie pro železnice, nebo

v) použije v rozporu s § 62 odst. 4 finanční prostředky k provozování dráhy poskytnuté z veřejných rozpočtů k jiným účelům nebo nevede oddělené účetnictví.

(6) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel vlečky dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s § 22a odst. 3 neumožní dopravci užití veřejně nepřístupné vlečky nediskriminačním způsobem za účelem přístupu k jiné dráze, k zařízení služeb, k jinému zařízení nebo manipulačnímu místu,

b) v rozporu s § 22a odst. 5 nesplní oznamovací povinnost vůči Úřadu, nebo

c) v rozporu s § 33 odst. 8 nezpracuje, neprojedná nebo nezveřejní prohlášení o dráze.

(7) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel dráhy nebo dopravce dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s § 22b odst. 4 uzavře smlouvu o úvěru nebo zápůjčce nebo učiní jiné obdobné právní jednání,

b) při provozování dráhy celostátní nebo regionální anebo drážní dopravy na této dráze nezajistí, aby jeho zaměstnanci absolvovali školení podle § 46s odst. 1,

c) v rozporu s § 47 odst. 6 provozuje určené technické zařízení, k němuž nebyl vydán průkaz způsobilosti nebo které nesplňuje stanovené podmínky,

d) neoznámí vznik mimořádné události v drážní dopravě podle § 49 odst. 3 písm. a) nebo učiněné oznámení v rozporu s tímto ustanovením neaktualizuje,

e) nezajistí v souladu s § 49 odst. 3 písm. b) místo mimořádné události nebo neprovede dokumentaci stavu v době vzniku mimořádné události,

f) nezabezpečí podle § 49 odst. 3 písm. c) uvolnění dráhy pro obnovení provozování dráhy nebo drážní dopravy,

g) neprovede podle § 49 odst. 3 písm. d) zjištění příčin a okolností vzniku mimořádné události,

h) nepřijme podle § 49 odst. 3 písm. e) opatření určená k předcházení vzniku mimořádných událostí, nebo

i) provozuje dráhu celostátní nebo regionální anebo drážní dopravu na této dráze v rozporu s technickou specifikací pro interoperabilitu pro subsystém provoz a řízení dopravy, subsystém údržba nebo subsystém využití telematiky v osobní a nákladní dopravě⁴¹⁾.

(8) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako podnikatel, který je součástí vertikálně integrovaného podniku, dopustí přestupku tím, že

a) uzavře s jiným podnikatelem v rámci téhož podniku smlouvu o úvěru nebo zápůjčce nebo učiní jiné obdobné právní jednání za podmínek neodpovídajících § 42b odst. 2 nebo jinému podnikateli v rámci téhož podniku poskytne na základě smlouvy o úvěru nebo zápůjčce nebo jiného obdobného právního jednání plnění, které neodpovídá podmínkám stanoveným v § 42b odst. 2,

b) poskytne provozovateli dráhy, který je součástí téhož podniku, plnění v rozporu s § 42b odst. 3,

c) v rozporu s § 42b odst. 4 přistoupí k dluhu provozovatele dráhy v rámci téhož podniku, nebo tento dluh plní, převezme nebo zajistí, nebo

d) v rozporu s § 42b odst. 5 nevede oddělené účetnictví.

(9) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel zařízení služeb dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s § 23d odst. 1 neposkytne dopravci službu bezprostředně související s provozováním drážní dopravy nebo ji poskytne diskriminačním způsobem, ~~nebo~~

b) v rozporu s ~~§ 23f~~ **§ 23f odst. 1** nezajistí, aby ~~byly služby poskytovány prostřednictvím pobočky a o jejich poskytování bylo vedeno oddělené účtování~~ **služby poskytované prostřednictvím zařízení služeb byly poskytovány v rámci pobočky, nebo**

c) v rozporu s § 23f odst. 2 nezajistí, aby o poskytování služeb prostřednictvím zařízení služeb bylo vedeno oddělené účtování.

(10) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. l),

b) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. z),

c) 200 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. m) bodu 3 nebo písm. u) bodu 3, odstavce 4 písm. o), q), r) nebo w) nebo odstavce 5 písm. b), c), h), o), q), s) nebo t),

d) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. d), f), g), j), n), p), t), písm. u) bodu 1 nebo 2, písm. w), x) nebo y), odstavce 4 písm. a), b), e), f), h), i), s), t), u) nebo v), odstavce 5 písm. d), e), g), i), j), k), l), m), n), r), u) nebo v), odstavce 6, odstavce 7 písm. a), b) nebo i), odstavce 8 nebo 9, nebo

e) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), b), c), e), h), i), k), písm. m) bodu 1 nebo 2, písm. o), q), r), s) nebo v), odstavce 2 nebo 3, odstavce 4 písm. c), d), g), j), k), l), m), n) nebo p), odstavce 5 písm. a), f) nebo p) nebo odstavce 7 písm. c), d), e), f), g) nebo h).

(11) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a), e), h), i) nebo k) lze uložit též zákaz činnosti.

...

§ 52

(1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako dopravce dopustí přestupku tím, že

a) provozuje drážní dopravu v rozporu s § 24a odst. 1 písm. a) nebo § 24a odst. 2 písm. a),

b) neoznámí ve lhůtě podle § 29 odst. 2 drážnímu správnímu úřadu změnu údajů uvedených v licenci,

c) provozuje drážní dopravu v rozporu s § 35 odst. 1 písm. a),

d) nezajistí v souladu s § 35 odst. 1 písm. d), aby drážní vozidlo řídila osoba s platným průkazem způsobilosti k řízení drážního vozidla,

e) nezajistí v souladu s § 35 odst. 1 písm. e), aby drážní dopravu prováděla osoba zdravotně a odborně způsobilá,

f) se neřídí při provozování drážní dopravy pokyny provozovatele dráhy udílenými podle § 35 odst. 1 písm. f),

g) v rozporu s § 35 odst. 3 neposkytne včas zprávu o kvalitě poskytovaných služeb Agentuře Evropské unie pro železnice,

g) h) provozuje na dráze místní, speciální, tramvajové nebo trolejbusové anebo na vlečce drážní vozidlo nesplňující některou z podmínek uvedených v § 43c odst. 1, pokud se nejedná o drážní vozidlo provozované v souladu s § 43c odst. 2,

h) i) v rozporu s § 43d odst. 1 provozuje drážní vozidlo, u něhož byla provedena změna konstrukce představující podstatnou odchylku od schváleného typu vozidla, bez schválení,

i) j) v rozporu s § 43f odst. 5 provozuje historické drážní vozidlo na dráze celostátní, regionální, místní, speciální, tramvajové nebo trolejbusové anebo na vlečce k jinému účelu než k uspokojování kulturních nebo volnočasových potřeb,

j) k) nezajistí v souladu s § 46i odst. 1 vydávání osvědčení strojvedoucího,

k) l) neprovádí v souladu s § 46q pravidelnou kontrolu činnosti strojvedoucích, kterým vydal osvědčení strojvedoucího, nebo

l) m) nezajistí v souladu s § 46r odst. 2 vedení a pravidelnou aktualizaci rejstříku osvědčení strojvedoucích a poskytování informací z tohoto rejstříku v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie^{5c)}.

(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako dopravce na dráze celostátní nebo regionální dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s 24a odst. 1 písm. b) provozuje drážní dopravu bez platného osvědčení dopravce nebo provozuje drážní dopravu v rozporu s tímto osvědčením,

b) v rozporu s § 31b odst. 7 neodevzdá osvědčení dopravce drážnímu správnímu úřadu,

c) v rozporu s § 31b odst. 8 neoznámí změnu údaje obsaženého v osvědčení dopravce nebo neodevzdá toto osvědčení drážnímu správnímu úřadu,

d) v rozporu s § 31c odst. 3 neodevzdá původní osvědčení dopravce drážnímu správnímu úřadu,

e) poruší zákaz provozování drážní dopravy uložený rozhodnutím vydaným podle § 31c odst. 4 nebo provozuje drážní dopravu v rozporu s tímto rozhodnutím,

f) finančně nezajistí podle § 35 odst. 2 písm. a) řádné provozování drážní dopravy,

g) neposkytne podle § 35 odst. 2 písm. b) drážnímu správnímu úřadu doklady o trvání finanční způsobilosti k řádnému provozování drážní dopravy,

h) nesjedná nebo nezaplatí podle § 35 odst. 2 písm. d) pojištění z pro případ povinnosti nahradit újmu způsobenou provozem drážní dopravy,

i) v rozporu s § 35 odst. 2 písm. f) nezajistí, aby jím zavedený systém zajišťování bezpečnosti drážní dopravy zohledňoval druh, oblast a rozsah provozu nebo nezajistí jeho dodržování,

j) v rozporu s § 35 odst. 2 písm. g), h) nebo i) nepřijme stanovená opatření, nezajistí přijetí stanovených opatření osobami, jejichž činnost může mít dopad na bezpečnost provozování dráhy nebo drážní dopravy, nebo nesleduje, zda byla tato opatření přijata,

k) v rozporu s § 35 odst. 2 písm. j) nepředloží Agentuře Evropské unie pro železnice požadovaná smluvní ujednání,

l) v rozporu s § 35 odst. 2 písm. k) nepřijme nezbytná opatření k odstranění či jinému usměrnění bezpečnostního rizika nebo toto riziko neoznámí osobám, které mohou přispět k odstranění či jinému usměrnění tohoto bezpečnostního rizika,

m) neoznámí drážnímu správnímu úřadu zahájení provozování veřejné drážní dopravy prostřednictvím jím dosud neprovozovaného typu drážních vozidel nebo s využitím nových funkcí zaměstnanců podle § 35 odst. 2 písm. l),

n) neopatří si informace o technickém a provozním stavu drážního vozidla a přepravovaného nákladu podle § 35 odst. 2 písm. m),

o) nepředloží podle § 35 odst. 2 písm. n) drážnímu správnímu úřadu výroční zprávu o bezpečnosti provozování drážní dopravy,

p) nezajistí oznámení stanovených údajů provozovateli dráhy celostátní nebo regionální podle § 35 odst. 2 písm. p),

q) na dráze celostátní nebo regionální provozuje drážní vozidlo, které nespĺňuje některou z podmínek podle § 43 odst. 1 nebo § 43f odst. 2,

r) v rozporu s § 43f odst. 4 provozuje historické drážní vozidlo na dráze celostátní nebo regionální, u něhož byla provedena změna konstrukce představující podstatnou odchylku od schváleného typu vozidla, bez schválení,

s) nepřijme nezbytná opatření k uvedení drážního vozidla do souladu se základními požadavky podle § 49m odst. 1 nebo 2,

t) nesplní informační povinnost vůči Agentuře Evropské unie pro železnice, drážnímu správnímu úřadu nebo orgánu jiného členského státu podle § 49m odst. 1, nebo

u) provozuje drážní vozidlo v rozporu se stanovenými podmínkami nebo se stanoveným zákazem podle § 49m odst. 3 písm. a).

(3) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako dopravce ve veřejné drážní dopravě dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s § 36 odst. 1 písm. d) neumožní cestujícím zakoupit si jízdní nebo přepravní doklad po nástupu do vlaku bez úhrady dodatečných nákladů,

a) b) nezabezpečí v souladu s § 36 odst. 1 písm. f) předlékařskou první pomoc v případě závažné nehody nebo nehody,

b) c) neposkytne pomoc osobám s újmou na zdraví nebo majetku anebo těmto osobám nebo osobám jim blízkým nezajistí poskytnutí psychologické podpory v případě vážné nehody na dráze celostátní nebo regionální podle § 36 odst. 1 písm. g),

- e) **d)** nezabezpečí v případech stanovených v § 36 odst. 1 písm. h) náhradní dopravu za přerušenu veřejnou drážní osobní dopravu,
- ř) **e)** v rozporu s § 36 odst. 1 písm. i) nezpracuje plán postupů poskytování pomoci cestujícím v případě zpoždění při příjezdu nebo odjezdu vlaku nebo nezajistí jeho plnění,
- e) **f)** neoznačí drážní vozidlo nebo soupravu drážních vozidel podle § 36 odst. 1 písm. j),
- ř) **g)** omezí nebo zastaví veřejnou drážní dopravu v rozporu s § 38 odst. 7, nebo
- ř) **h)** nezveřejní přechodné omezení nebo zastavení veřejné drážní dopravy podle § 38 odst. 2 nebo je podle § 38 odst. 7 neoznámí drážnímu správnímu úřadu.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako dopravce poskytující přepravní služby v rámci závazků veřejné služby dopustí přestupku tím, že použije v rozporu s § 62 odst. 4 finanční prostředky poskytnuté z veřejných rozpočtů k provozování veřejné drážní osobní dopravy k jiným účelům nebo o těchto finančních prostředcích nevede oddělené účetnictví.

(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako dopravce provozující veřejnou drážní osobní dopravu na dráze tramvajové, trolejbusové, speciální nebo lanové dopustí přestupku tím, že nepředloží před zahájením drážní dopravy jízdní řád ke schválení drážnímu správnímu úřadu podle § 41 odst. 1.

~~(6) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím práva a povinnosti cestujících v železniční dopravě¹⁷⁾ jako~~

~~a) dopravce nebo prodejce přepravních dokladů neinformuje cestující na stanici, kde není výdejna jízdních dokladů ani prodejní automat, o možnosti zakoupit jízdní doklad telefonicky, prostřednictvím internetu nebo ve vlaku a o nejbližší stanici nebo místu, kde jsou k dispozici výdejny jízdních dokladů nebo prodejní automaty,~~

~~b) dopravce nebo provozovatel stanice nezavede nediskriminační pravidla pro přístup platná pro přepravu zdravotně postižených osob a osob s omezenou schopností pohybu a orientace,~~

~~e) dopravce, prodejce přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury požaduje při rezervaci nebo prodeji přepravních dokladů zdravotně postiženým osobám nebo osobám s omezenou schopností pohybu a orientace úhradu dodatečných nákladů, kterou nepožaduje v obdobných případech,~~

~~d) dopravce, prodejce přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury neoprávněně odmítl přijmout rezervaci nebo vystavit přepravní doklad zdravotně postižené osobě nebo osobě s omezenou schopností pohybu a orientace nebo neoprávněně požadoval, aby tyto osoby byly doprovázeny jinou osobou,~~

~~e) dopravce, prodejce přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury neposkytuje na požádání informace o přepravních podmínkách zdravotně postižených osob nebo osob s omezenou schopností pohybu a orientace a o přístupnosti drážních vozidel a jejich vybavení pro tyto osoby,~~

~~f) dopravce, prodejce přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury nevyrozumí na požádání písemně do 5 pracovních dnů dotyčnou zdravotně postiženou osobu nebo osobu s omezenou schopností pohybu a orientace o důvodech, proč jí~~

~~odmítl přijmout rezervaci, vystavit přepravní doklad nebo proč požadoval, aby tato osoba byla doprovázena jinou osobou;~~

~~g) dopravce nebo provozovatel stanice v rozporu s technickými specifikacemi pro interoperabilitu nezajistí, aby stanice, nástupiště a vlakové soupravy, případně další prvky, byly přístupné zdravotně postiženým osobám a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace;~~

~~h) dopravce nebo provozovatel stanice neposkytuje v obsazené stanici zdravotně postiženým osobám nebo osobám s omezenou schopností pohybu a orientace bezplatnou pomoc při nastupování do vlaku, vystupování z vlaku nebo přestupu mezi vlaky;~~

~~i) dopravce nebo provozovatel stanice nezajistí v neobsazené stanici uvedení jednoduše přístupných informací o nejbližších obsazených stanicích a dostupné pomoci pro zdravotně postižené osoby nebo osoby s omezenou schopností pohybu a orientace;~~

~~j) dopravce nevyřizuje stížnosti do 1 měsíce a v odůvodněných případech do 3 měsíců od jejich podání;~~

~~k) dopravce nedefinuje normy kvality služeb pro přepravu cestujících a nezavede systém řízení jakosti;~~

~~l) dopravce nezveřejní do 30. června kalendářního roku zprávu o kvalitě poskytovaných služeb;~~

~~m) dopravce, prodejce přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury neinformuje při prodeji jízdních dokladů cestující o jejich právech a povinnostech vyplývajících z přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího práva a povinnosti cestujících v železniční dopravě¹⁷⁾; nebo~~

~~n) dopravce nebo provozovatel stanice neinformuje cestující ve stanici nebo ve vlaku vhodným způsobem o adrese správního orgánu uvedeného v § 55 odst. 3.~~

(6) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím práva a povinnosti cestujících v železniční dopravě¹⁷⁾ jako

a) dopravce

1. nezajistí stanoveným způsobem prodej jízdních nebo přepravních dokladů,

2. nezajistí, aby její přepravní podmínky nebo jí prodávané jízdní nebo přepravní doklady měly stanovený obsah,

3. neumožní cestujícímu přepravu zavazadla, zvířete nebo vozidla, zavazadlo, zvíře nebo vozidlo nevydá nebo nevyznačí den a hodinu, kdy bylo o jejich vydání požádáno, v přepravním dokladu anebo neumožní jiné nakládání se zavazadlem, zvířetem nebo vozidlem,

4. nevyhotoví včas zápis o ztrátě nebo poškození přepravovaného zavazadla nebo vozidla se stanoveným obsahem nebo tento zápis nepředá oprávněné osobě,

5. neumožní cestujícímu přepravu jízdního kola nebo provedení rezervace na tuto přepravu anebo v takovém případě nezajistí přeměrování nebo neposkytne náhradu jízdného, odškodnění nebo pomoc podle tohoto přímo použitelného předpisu,

- 6. nezveřejní s využitím stanovených prostředků na svých internetových stránkách podmínky pro přepravu jízdních kol, včetně aktuálních informací o dostupnosti kapacity pro jejich přepravu,**
- 7. nezajistí, aby jí provozované soupravy drážních vozidel byly vybaveny stanoveným počtem míst pro jízdní kola,**
- 8. nezveřejní včas nebo stanoveným způsobem informaci o zrušení vlaku zařazeného v jízdním řádu,**
- 9. nepřijme nezbytné opatření v případě očekávaného zpoždění spoje nebo v takovém případě nenahradí ve stanovené výši náklady cestujícího související s využitím jiného dopravce,**
- 10. zajišťující přesměrování v případě očekávaného zpoždění spoje neposkytne osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace pomoc nebo přístupnost srovnatelné s podmínkami původní přepravní smlouvy,**
- 11. neposkytne v případě zpoždění spoje cestujícímu včas, ve stanovené výši nebo stanoveným způsobem odškodnění nebo mu neposkytne pomoc při uplatňování nároku na toto odškodnění,**
- 12. nezavede pro případ zpoždění nebo odřeknutí spoje pravidla pro určení zpoždění a výpočet výše odškodnění cestujícím, kteří jsou držitelem časové jízdenky,**
- 13. nenabídne v případě zpoždění nebo odřeknutí spoje cestujícímu zdarma občerstvení, ubytování nebo přepravu ve stanoveném rozsahu nebo stanoveným způsobem,**
- 14. nepotvrdí zmeškání přípoje nebo odřeknutí spoje,**
- 15. nezajistí cestujícímu v případě přerušení dopravy náhradní dopravu nebo nepřijme v takovém případě nezbytné opatření,**
- 16. neposkytne včas nebo ve stanovené minimální výši zálohu na odškodnění v případě smrti nebo zranění cestujícího,**
- 17. nevynaloží veškeré potřebné úsilí, aby cestujícímu pomohla domáhat se náhrady škody od třetí osoby,**
- 18. neposkytne jinému dopravci, prodejci jízdních a přepravních dokladů, provozovateli cestovní kanceláře nebo provozovateli cestovní agentury včas nebo stanoveným způsobem přístup k cestovním informacím nebo k rezervačnímu systému,**
- 19. nezavede stanovené normy kvality služeb pro přepravu cestujících, nesleduje kvalitu jí poskytovaných služeb nebo nezavede systém řízení jakosti, nebo**
- 20. nezveřejní včas nebo stanoveným způsobem zprávu o kvalitě poskytovaných služeb,**
 - b) provozovatel dráhy nepředá stanoveným způsobem údaj týkající se příjezdu nebo odjezdu vlaku dopravci, prodejci jízdních a přepravních dokladů, provozovateli cestovní kanceláře, provozovateli cestovní agentury nebo provozovateli železniční stanice,**
 - c) provozovatel železniční stanice nezavede stanovené normy kvality služeb pro přepravu cestujících nebo nesleduje kvalitu jí poskytovaných služeb,**

d) prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury neposkytne včas v případě zpoždění spoje cestujícímu náhradu nebo odškodnění ve stanovené výši nebo nevyřídí žádost o jejich poskytnutí,

e) dopravce nebo provozovatel železniční stanice

1. nezavede nebo neudrží stanoveným způsobem nediskriminační pravidla pro přístup k přepravě osob se zdravotním postižením, průvodců držitelů průkazu osoby se zdravotním postižením označeného symbolem „ZTP/P“ a osob s omezenou schopností pohybu a orientace,

2. neposkytne osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace stanoveným způsobem pomoc v železniční stanici nebo ve vlaku,

3. neposkytne v případě ztráty nebo poškození vybavení nebo pomůcky anebo v případě ztráty nebo zranění vodícího nebo asistenčního psa osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace včas jejich dočasnou náhradu nebo v takovém případě neposkytne odškodnění ve stanovené výši,

4. nezajistí, aby stanovený zaměstnanec absolvoval školení týkající se potřeb osob se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace, nebo

5. nezavede systém pro vyřizování stížností týkajících se práv a povinností cestujících, nevyřídí včas nebo stanoveným způsobem přijatou stížnost anebo neuchová údaje související s vyřizováním přijatých stížností,

f) dopravce, prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury

1. diskriminuje v rámci přepravních podmínek, tarifu nebo rezervace cestujícího na základě jeho státní příslušnosti nebo na základě místa usazení dopravce, prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatele cestovní kanceláře nebo provozovatele cestovní agentury v členském státě,

2. nenabízí ve stanovených případech jízdní nebo přepravní doklady,

3. odmítne přijmout rezervaci nebo nevystaví jízdní nebo přepravní doklad osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace, požaduje v souvislosti s přijetím rezervace nebo vystavením jízdního nebo přepravního dokladu takové osobě úhradu dodatečných nákladů anebo požaduje, aby taková osoba byla doprovázena jinou osobou, nebo

4. nevynaloží v případě odmítnutí přijetí rezervace, nevystavení jízdního nebo přepravního dokladu anebo požadavku doprovodu osoby se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace náležité úsilí, aby pro tuto osobu navrhla přijatelnou náhradní přepravu, nebo

g) dopravce, provozovatel železniční stanice, prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury

1. neposkytne nebo nezpřístupní cestujícímu včas, ve stanoveném rozsahu nebo stanoveným způsobem informace, nebo

2. nezavede nezbytná opatření pro příjem oznámení osob se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace o potřebě pomoci v železniční stanici nebo ve vlaku nebo nepřijímá tato oznámení bez úhrady dodatečných nákladů.

(7) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako držitel drážního vozidla provozovaného na dráze celostátní nebo regionální dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s § 43 odst. 3 neoznámí drážnímu správnímu úřadu změnu údaje zapsaného v registru drážních vozidel nebo zničení drážního vozidla,
- b) v rozporu s § 43 odst. 5 nezajistí označení drážního vozidla přiděleným evropským číslem vozidla, nebo
- c) nezajistí, aby údržbu jím provozovaného drážního vozidla zabezpečovala osoba splňující podmínky stanovené v § 43b odst. 1.

(8) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako přidělcce kapacity dopravní cesty dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s § 32a odst. 1 přihlédne k pokynu dopravce nebo jiného podnikatele týkajícímu se výkonu hlavních činností nebo umožní jiný významný zásah do rozhodování o hlavních činnostech,
- b) nezpracuje nebo nezveřejní prohlášení o dráze nebo neumožní vyjádřit se k jeho obsahu podle § 33 odst. 1, nebo
- c) nepřidělí kapacitu dráhy podle § 34, 34a nebo 34b nebo ji přidělí v rozporu s § 34d odst. 1 nebo 4.

(9) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako nezávislý přidělcce dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s § 32a odst. 5 nevydá vnitřní předpis, kterým stanoví opatření k vyloučení diskriminačního jednání a střetu zájmů členů statutárního nebo kontrolního orgánu a vedoucích zaměstnanců ve vztahu k dopravcům, nebo nezajistí jeho dodržování, nebo
- b) v rozporu s § 32a odst. 7 sjedná cenu za užití dráhy nebo za přidělení její kapacity diskriminačním způsobem nebo v rozporu s cenovými předpisy.

(10) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako účastník přepravy nebezpečných věcí dopustí přestupku tím, že

- a) nezajistí odpovídající proškolení zaměstnanců podílejících se na přepravě nebezpečných věcí podle kapitoly 1.3 Řádu,
- b) nesplní povinnost z hlediska bezpečnosti podle kapitoly 1.4 Řádu,
- c) neustanoví bezpečnostního poradce pro přepravu nebezpečných věcí podle pododdílu 1.8.3.1 Řádu,
- d) nevypracuje bezpečnostní plán, nezajistí proškolení zaměstnanců nebo nedodržuje ustanovení bezpečnostního plánu podle kapitoly 1.10 Řádu,

e) užije pro přepravu nebezpečných věcí jiné než předepsané obaly nebo cisterny nebo je užije jiným než předepsaným způsobem podle části 4 Řádu,

f) neoznačí nebezpečnou věc podle části 5 Řádu,

g) nepřiloží řádně vyplněné doklady předepsané pro přepravu nebezpečných věcí podle kapitol 5.1 a 5.4 Řádu,

h) poruší požadavky na konstrukci a zkoušky obalů, velkých nádob pro volně ložené látky, velkých obalů nebo cisteren podle části 6 Řádu, nebo

i) poruší podmínky přepravy, nakládky, vykládky nebo manipulace s nebezpečnými věcmi podle části 7 Řádu.

(11) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel dráhy při přepravě nebezpečných věcí v seřaďovacích nádražích dopustí přestupku tím, že nezajistí vypracování interních nouzových plánů (kapitola 1.11 Řádu) pro tuto přepravu podle pododdílu 1.4.3.6 Řádu.

(12) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako dopravce nebo provozovatel dráhy při přepravě nebezpečných věcí dopustí přestupku tím, že nevypracuje zprávu o nehodě podle oddílu 1.8.5 Řádu.

(13) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako odesílatel při přepravě nebezpečných věcí dopustí přestupku tím, že při odesílání nezařadí nebezpečnou věc podle části 2 Řádu.

(14) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 200 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. b), c), d), k), m) nebo n) nebo odstavce 7 písm. a),

b) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle ~~odstavce 1 písm. b), h) nebo i)~~ **odstavce 1 písm. b), g), i) nebo j)**, odstavce 2 písm. f), g), h), j), l), o), p), r) nebo t), ~~odstavce 3 písm. a), b), e), d), e) nebo g)~~ **odstavce 3 písm. a), b), c), d), e), f) nebo h)**, odstavce 4, 5 nebo 6, odstavce 7 písm. b), odstavce 8 nebo 9, odstavce 10 písm. a), b), c), e), f), g), h) nebo i) nebo odstavce 11, 12 nebo 13,

c) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle ~~odstavce 1 písm. a), e), d), e), f), g), j), k) nebo l)~~ **odstavce 1 písm. a), c), d), e), f), h), k), l) nebo m)**, odstavce 2 písm. a), e), i), q), s) nebo u), ~~odstavce 3 písm. f)~~ **odstavce 3 písm. g)**, odstavce 7 písm. c) nebo odstavce 10 písm. d).

(15) Za přestupek podle odstavce 2 písm. a) nebo odstavců 10 až 13 lze uložit také zákaz činnosti.

...

§ 55

(1) Drážní úřad vykonává působnost podle tohoto zákona nebo podle zvláštního právního předpisu s výjimkou věcí, ve kterých tak činí Ministerstvo dopravy, Drážní inspekce, Úřad nebo obce.

(2) Drážní úřad vykonává působnost orgánu dozoru podle ustanovení zvláštního právního předpisu nad stanovenými výrobky^{8h)} a ostatními výrobky⁸ⁱ⁾ určenými pro provozování dráhy a drážní dopravy, které jsou součástí dráhy nebo drážních vozidel, nad drážními vozidly, určenými technickými zařízeními a nad prvky interoperability a subsystémy.

(3) Drážní úřad dohlíží nad plněním povinností týkajících se dodržování práv cestujících v železniční přepravě podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího práva a povinnosti cestujících v železniční dopravě¹⁷⁾ přepravě¹⁷⁾ a vyřizuje stížnosti na porušování těchto povinností.

(4) Drážní úřad na žádost vlastníka lanové dráhy rozhodne o zařazení lanové dráhy do kategorie historické dráhy, jsou-li splněny podmínky podle přímo použitelného předpisu Evropské unie v oblasti lanových drah¹⁹⁾. Drážní úřad na žádost vlastníka lanové dráhy rozhodne rovněž o zařazení lanové dráhy do kategorie památkové dráhy, jsou-li splněny podmínky podle přímo použitelného předpisu Evropské unie v oblasti lanových drah¹⁹⁾ a byla-li lanová dráha prohlášena za kulturní památku nebo nachází-li se v památkové rezervaci nebo v památkové zóně. Žádost o zařazení lanové dráhy do kategorie historické nebo památkové dráhy obsahuje vedle obecných náležitostí podle správního řádu doklady prokazující splnění podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie v oblasti lanových drah¹⁹⁾.

(5) Drážní úřad každoročně ve spolupráci s Ministerstvem dopravy zpracovává plán opatření k zajištění bezpečnosti provozování dráhy celostátní a drah regionálních a drážní dopravy na těchto drahách. Opatření obsažená v plánu musí směřovat k naplnění společných bezpečnostních cílů podle předpisu Evropské unie upravujícího společné bezpečnostní cíle pro železniční systém⁴²⁾. Tento plán Drážní úřad zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(6) Vnitrostátní právní předpisy stanovující technické požadavky nebo požadavky na bezpečnost, týkající se provozování dráhy celostátní nebo regionální anebo drážní dopravy provozované na této dráze, a jejich návrhy oznamuje Evropské komisi a Agentuře Evropské unie pro železnice drážní správní úřad.

(7) Drážní úřad uchovává údaje získané od provozovatele dráhy celostátní nebo regionální podle § 22 odst. 2 písm. k) po dobu 3 let od jejich získání.

(8) Drážní úřad zveřejní výroční zprávu o své činnosti za kalendářní rok a do 30. září následujícího kalendářního roku ji postoupí Agentuře Evropské unie pro železnice. Obsah výroční zprávy stanoví prováděcí právní předpis.

...

§ 66

Zmocňovací ustanovení

(1) Ministerstvo dopravy vydá vyhlášku k provedení § 3 odst. 1, § 4a odst. 3, § 5 odst. 5, § 6 odst. 1 a 2, § 7 odst. 2, § 14a odst. 3, § 19 odst. 7, § 20 odst. 4, § 22 odst. 5, § 23 odst. 1 písm. a), § 23 odst. 8, § 23d odst. 5, § 25 odst. 6, § 27 odst. 3, § 34 odst. 7, § 35 odst. 4, § 36 odst. 4, § 37 odst. 7, § 42 odst. 3, § 43c odst. 9, § 43d odst. 5, § 44 odst. 1 a 2, ~~§ 45 odst. 7~~ § 45 odst. 8, § 46c odst. 3, § 46e odst. 5, § 46j odst. 5, § 46t odst. 2, § 47 odst. 2, § 48 odst. 1, § 49 odst. 3 písm. a) a d), § 49a odst. 2 a 3, § 49o odst. 9, § 49p odst. 7, § 53b odst. 7, § 53d odst. 6, § 53e odst. 6, § 55 odst. 8 a § 58 odst. 6.

(2) Ministerstvo zdravotnictví vydá vyhlášku o podmínkách zdravotní způsobilosti osob k provozování dráhy a drážní dopravy a o způsobu provádění posudkové činnosti a k provedení § 45 odst. 3, § 46d odst. 2 a § 46f odst. 3.

(3) Ministerstvo dopravy vydá právní předpis, kterým stanoví součásti dráhy.

(4) Ministerstvo dopravy stanoví vyhláškou druhy mimořádných událostí v drážní dopravě, postup při vzniku a opatření na místě mimořádné události, příslušnost k zjišťování jejich příčin a okolností a opatření k předcházení vzniku mimořádných událostí.

^{1a)} ~~Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě.~~

Nařízení Komise (EU) č. 36/2010 ze dne 3. prosince 2009 o vzorech Společenství pro licenci strojvedoucího, doplňková osvědčení, ověřené opisy doplňkových osvědčení a formuláře žádosti o licenci strojvedoucího podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/59/ES.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/424 ze dne 9. března 2016 o lanových dráhách a o zrušení směrnice 2000/9/ES.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/782 ze dne 29. dubna 2021 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě.

^{6b)} ~~Čl. 28 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007.~~

¹⁷⁾ ~~Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční dopravě.~~

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/782.

**Platné znění příslušných částí zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně
spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných
změn**

Příloha 3

**Působnost příslušných orgánů k uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU)
2017/2394 (§ 24d odst. 2)**

...

Dražní úřad	13. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě (Úř. věst. L 315, 3. 12. 2007, s. 14) 13. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/782 ze dne 29. dubna 2021 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě (Úř. věst. L 172, 17. 5. 2021, s. 1)	Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, v oblasti práv a povinností cestujících v železniční přepravě

...

Platné znění příslušných částí zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 6

(1) Působnost úřadu a inspektorátů se vztahuje na

- a) zaměstnavatele a na jejich zaměstnance, na právnické osoby, u kterých jsou vykonávány veřejné funkce, a na fyzické osoby vykonávající veřejné funkce,
- b) fyzické osoby, které jsou zaměstnavateli a samy též pracují¹⁵⁾,
- c) fyzické nebo právnické osoby podnikající podle zvláštního právního předpisu¹⁶⁾ a nikoho nezaměstnávající¹⁷⁾,
- d) spolupracujícího manžela nebo dítě osoby uvedené pod písmeny b) a c)¹⁸⁾,
- e) fyzickou nebo právnickou osobu, která je zadavatelem stavby (stavebník) nebo jejím zhotovitelem, popřípadě se na zhotovení stavby podílí podle zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci^{18a)}, a na koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi podle zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci^{18b)},
- f) vysílající a přijímající organizace a dobrovolníky při výkonu dobrovolnické služby podle zvláštního právního předpisu¹⁹⁾,
- g) právnické osoby, které vykonávají činnost školy nebo školského zařízení, další právnické osoby nebo fyzické osoby, u nichž se uskutečňuje praktické vyučování žáků středních škol, odborných učilišť²⁰⁾ nebo vyšších odborných škol,
- h) věznice, právnické nebo fyzické osoby zaměstnávající odsouzené a na odsouzené²¹⁾,
- i) právnické a fyzické osoby, u kterých je prováděn výkon umělecké, kulturní, sportovní a reklamní činnosti dětmi⁴⁾,
- j) rodinný závod⁷⁷⁾,

(dále jen „kontrolovaná osoba“).

(2) V zařízeních ozbrojených sil a bezpečnostních sborů v působnosti Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva financí, v zařízeních Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost a Národního bezpečnostního úřadu, jakož i v objektech, s nimiž je příslušné hospodařit Ministerstvo vnitra, kde by kontrolou mohlo dojít k ohrožení utajovaných skutečností, může být kontrola provedena jen se souhlasem příslušného ministerstva a v zařízeních Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost a Národního bezpečnostního úřadu jen se souhlasem jejich ředitele. Nebude-li souhlas podle věty první udělen, zajistí ten, kdo odmítl souhlas udělit, provedení kontroly ve své působnosti a podá do 60 pracovních dnů ode dne odmítnutí udělení souhlasu písemnou zprávu o výsledku provedené kontroly orgánu inspekce práce, který o souhlas požádal.

(3) V právních vztazích zaměstnanců vykonávajících ve správních úřadech státní správu jako službu, kterou Česká republika poskytuje veřejnosti, upravených služebním zákonem, mohou úřad a inspektoráty kontrolovat jen věci týkající se doby výkonu státní služby a přestávek ve státní službě, služební pohotovosti, státní služby přesčas a v noční době a bezpečnosti při výkonu státní služby²²⁾.

(4) Působnost úřadu a inspektorátů se nevztahuje na

- a) vojáky v činné službě povolané k výkonu vojenského cvičení nebo služby v operačním nasazení podle branného zákona,
- b) vojáky z povolání podle zákona o vojácích z povolání²⁴⁾,
- c) fyzické osoby vykonávající službu v bezpečnostních sborech podle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů²⁵⁾,
- d) kontrolované osoby v rozsahu, ve kterém u nich vykonává vrchní dozor orgán státní báňské správy²⁶⁾,
- e) kontrolované osoby v rozsahu, ve kterém u nich vykonávají dozor orgány státního zdravotního dozoru²⁷⁾,
- f) kontrolované osoby v rozsahu, ve kterém u nich vykonává kontrolní činnost Státní úřad pro jadernou bezpečnost²⁸⁾,
- g) kontrolované osoby v rozsahu, ve kterém u nich vykonávají dozor drážní správní úřady a ~~Drážní inspekce~~²⁹⁾,
- h) bezpečnost provozu určených technických zařízení v ozbrojených silách České republiky³⁰⁾,
- i) činnost bezpečnostního sboru při služebním zákroku³¹⁾ nebo zásahu podle zvláštních právních předpisů³²⁾.

(5) Místní příslušnost inspektorátu k výkonu kontroly se řídí místem činnosti kontrolované osoby a u organizační složky státu jejím sídlem; ve správním řízení se řídí místní příslušnost správním řádem. Úřad může v jednotlivých případech hodných zvláštního zřetele, zejména z důvodu podjatosti, písemně pověřit provedením kontroly jiný než místně příslušný inspektorát.

ROZDÍLOVÁ TABULKA

Název: Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony   Předkladatel: Ministerstvo dopravy

Navrhovaný právní předpis		Odpovídající předpis EU		
Ustanovení	Obsah	Celex č.	Ustanovení	Obsah
Čl. I bod 1 (poznámka pod čarou č. 1a)	V poznámce pod čarou č. 1a se věta „Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční dopravě.“ zrušuje.	32021R0782	Čl. 40 věta první	Nařízení (ES) č. 1371/2007 se zrušuje s účinkem ode dne 7. června 2023.
Čl. I bod 3 (§ 23f odst. 1)	V § 23f odst. 1 se věta první nahrazuje větou „Dopravce, který má dominantní postavení na trhu osobní nebo nákladní železniční dopravy a který je současně provozovatelem železniční stanice, odstavné koleje, čerpací stanice nebo technického zařízení v přístavu nebo provozovatele takového zařízení služeb ovládá, zajistí, aby k poskytování služeb prostřednictvím tohoto zařízení služeb docházelo v rámci pobočky.“.	32012L0034	Čl. 13 odst. 3 pododst. 1	S cílem zaručit plnou transparentnost a nediskriminaci ve věci přístupu k zařízením služeb uvedeným v příloze II bodu 2 písm. a), b), c), d), g) a i) a poskytování služeb v těchto zařízeních v případech, kdy je provozovatel takového zařízení služeb přímo nebo nepřímo ovládán subjektem nebo podnikem, který je rovněž aktivní a má dominantní postavení na vnitrostátních trzích služeb železniční dopravy, pro něž je zařízení využíváno, musí být provozovatelé těchto zařízení služeb organizováni tak, aby byli na tomto subjektu či podniku nezávislí, pokud jde o organizační aspekty a otázku rozhodování. Tato nezávislost nepředpokládá požadavek založit samostatný právní subjekt pro zařízení služeb a je možno ji zajistit zřízením vzájemně oddělených

				divizí v rámci jediného právního subjektu.
Čl. I bod 4 (§ 23f odst. 2)	V § 23f odstavec 2 zní: „(2) Dopravce, který má dominantní postavení na trhu osobní nebo nákladní železniční dopravy a který je současně provozovatelem zařízení služeb nebo takového provozovatele ovládá, zajistí, aby o poskytování služeb prostřednictvím tohoto zařízení bylo vedeno oddělené účtování.“.	32012L0034	Čl. 13 odst. 3 pododst. 2	Pro všechna zařízení služeb uvedená v příloze II bodu 2 mají provozovatel a dotyčný subjekt nebo podnik oddělené účetnictví, včetně oddělené rozvahy a výkazu zisků a ztrát.
Čl. I bod 5 (§ 35 odst. 3)	V § 35 odstavec 3 zní: „(3) Dopravce provozující drážní osobní dopravu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě ¹⁷⁾ poskytne bez zbytečného odkladu po zveřejnění zprávy o kvalitě poskytovaných služeb podle tohoto přímo použitelného předpisu tuto zprávu Agentuře Evropské unie pro železnice.“. Poznámka pod čarou č. 6h se zrušuje.	32021R0782	Čl. 29 odst. 2 věta třetí	Uvedené zprávy rovněž zpřístupní na internetových stránkách Agentury Evropské unie pro železnice.
Čl. I bod 8 (§ 36 odst. 1 písm. d))	V § 36 odst. 1 písm. d) zní: „d) umožnit cestujícímu zakoupit si jízdní nebo přepravní doklad po nástupu do vlaku provozovaného na dráze železniční jiné než speciální nebo zkušební bez úhrady dodatečných nákladů, nebyla-li zajištěna možnost zakoupit si tento doklad jinak než vzdáleným přístupem před nástupem do vlaku.“.	32021R0782	Čl. 11 odst. 4 pododst. 4	Členské státy mohou právo uvedené v prvním pododstavci rozšířit na všechny cestující. Pokud členské státy této možnosti využijí, informují o tom Komisi. Evropská agentura pro železnice uveřejní tyto informace na svých internetových stránkách týkajících se uplatňování nařízení (EU) č. 454/2011 a (EU) č. 1300/2014.
Čl. I bod 10 (§ 36a odst. 1)	§ 36a zní: „§ 36a (1) Na provozování osobní drážní dopravy historickým	32021R0782	Čl. 2 odst. 2	Členské státy mohou vyjmout z uplatňování tohoto nařízení spoje, které jsou provozovány výhradně pro historické nebo turistické účely. Toto vynětí neplatí v souvislosti s články 13

	drážním vozidlem nebo osobní drážní dopravy, jejímž účelem je uskutečnění zážitkové jízdy, a nikoliv uspokojení přepravní potřeby, se přímo použitelný předpis Evropské unie upravující práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě ¹⁷⁾ nepoužije v rozsahu, v němž to tento přímo použitelný předpis umožňuje.			a 14.
Čl. I bod 10 (§ 36a odst. 2)	(2) Na spoje osobní drážní dopravy, jejichž podstatná část zahrnují alespoň 1 železniční stanici nebo zastávku podle jízdního řádu je uskutečňována mimo území členského státu, se přímo použitelný předpis Evropské unie upravující práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě ¹⁷⁾ nepoužije; to neplatí, a) je-li výchozí železniční stanice nebo zastávka takového spoje na území členského státu, nebo b) zahrnuje-li taková část spoje pouze území Švýcarské konfederace.	32021R0782	Čl. 2 odst. 6 písm. b)	S výhradou odstavce 8 mohou členské státy vyjmout z uplatňování tohoto nařízení tyto spoje: (...) b) mezinárodní osobní železniční spoje, jejichž podstatná část, včetně nejméně jedné zastávky podle jízdního řádu, je provozována mimo Unii
Čl. I bod 10 (§ 36a odst. 3)	(3) Do dne 30. června 2026 musí být oznámení o potřebě pomoci osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace v železniční stanici nebo ve vlaku podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě ¹⁷⁾ učiněno alespoň 36 hodin předem.“.	32021R0782	Čl. 24 písm. a) věta šestá	Členské státy mohou, ovšem nikoliv po 30. červnu 2026, povolit, aby byla 24-hodinová lhůta pro oznámení uvedená v prvním, druhém a třetím pododstavci prodloužena až na 36 hodin.
Čl. I bod 16 (§ 52 odst. 1 písm. g))	V § 52 odst. 1 se za písmeno f) vkládá nové písmeno g), které zní: „g) v rozporu s § 35 odst. 3 neposkytne včas zprávu o kvalitě poskytovaných služeb Agentuře Evropské unie pro železnice,“. Dosavadní písmena g) až l) se označují jako písmena h)	32021R0782	Čl. 29 odst. 2 věta třetí	Uvedené zprávy rovněž zpřístupní na internetových stránkách Agentury Evropské unie pro železnice.

	až m).			
Čl. I bod 17 (§ 52 odst. 3 písm. a))	V § 52 odst. 3 se vkládá nové písmeno a), které zní: „a) v rozporu s § 36 odst. 1 písm. d) neumožní cestujícímu zakoupit si jízdní nebo přepravní doklad po nástupu do vlaku bez úhrady dodatečných nákladů,“. Dosavadní písmena a) až g) se označují jako písmena b) až h).	32021R0782	Čl. 11 odst. 4 pododst. 4	Členské státy mohou právo uvedené v prvním pododstavci rozšířit na všechny cestující. Pokud členské státy této možnosti využijí, informují o tom Komisi. Evropská agentura pro železnice uveřejní tyto informace na svých internetových stránkách týkajících se uplatňování nařízení (EU) č. 454/2011 a (EU) č. 1300/2014.
Čl. I bod 18 (§ 52 odst. 6)	V § 52 odstavce 6 zní: „(6) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě ¹⁷⁾ jako a) dopravce 1. nezajistí stanoveným způsobem prodej jízdních nebo přepravních dokladů, 2. nezajistí, aby její přepravní podmínky nebo jí prodávané jízdní nebo přepravní doklady měly stanovený obsah, 3. neumožní cestujícímu přepravu zavazadla, zvířete nebo vozidla, zavazadlo, zvíře nebo vozidlo nevydá nebo nevyznačí den a hodinu, kdy bylo o jejich vydání požádáno, v přepravním dokladu anebo neumožní jiné nakládání se zavazadlem, zvířetem nebo vozidlem, 4. nevyhotoví včas zápis o ztrátě nebo poškození přepravovaného zavazadla nebo vozidla se stanoveným obsahem nebo tento zápis nepředá oprávněné osobě, 5. neumožní cestujícímu přepravu jízdního kola nebo	32021R0782	Čl. 35 odst. 1 věta první a druhá	Členské státy stanoví sankce za porušení tohoto nařízení a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.

	provedení rezervace na tuto přepravu anebo v takovém případě nezajistí přesměrování nebo neposkytne náhradu jízdného, odškodnění nebo pomoc podle tohoto přímo použitelného předpisu, 6. nezveřejní s využitím stanovených prostředků na svých internetových stránkách podmínky pro přepravu jízdních kol, včetně aktuálních informací o dostupnosti kapacity pro jejich přepravu, 7. nezajistí, aby jí provozované soupravy drážních vozidel byly vybaveny stanoveným počtem míst pro jízdní kola, 8. nezveřejní včas nebo stanoveným způsobem informaci o zrušení vlaku zařazeného v jízdním řádu, 9. nepřijme nezbytné opatření v případě očekávaného zpoždění spoje nebo v takovém případě nenahradí ve stanovené výši náklady cestujícího související s využitím jiného dopravce, 10. zajišťující přesměrování v případě očekávaného zpoždění spoje neposkytne osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace pomoc nebo přístupnost srovnatelné s podmínkami původní přepravní smlouvy, 11. neposkytne v případě zpoždění spoje cestujícímu včas, ve stanovené výši nebo stanoveným způsobem odškodnění nebo mu neposkytne pomoc při uplatňování nároku na toto odškodnění, 12. nezavede pro případ zpoždění nebo odřeknutí spoje pravidla pro určení zpoždění a výpočet výše odškodnění cestujícím, kteří jsou držitelem časové jízdenky, 13. nenabídne v případě zpoždění nebo odřeknutí spoje cestujícímu zdarma občerstvení, ubytování nebo přepravu			

	ve stanoveném rozsahu nebo stanoveným způsobem, 14. nepotvrdí zmeškání přípoje nebo odřeknutí spoje, 15. nezajistí cestujícímu v případě přerušení dopravy náhradní dopravu nebo nepřijme v takovém případě nezbytné opatření, 16. neposkytne včas nebo ve stanovené minimální výši zálohu na odškodnění v případě smrti nebo zranění cestujícího, 17. nevynaloží veškeré potřebné úsilí, aby cestujícímu pomohla domáhat se náhrady škody od třetí osoby, 18. neposkytne jinému dopravci, prodejci jízdních a přepravních dokladů, provozovateli cestovní kanceláře nebo provozovateli cestovní agentury včas nebo stanoveným způsobem přístup k cestovním informacím nebo k rezervačnímu systému, 19. nezavede stanovené normy kvality služeb pro přepravu cestujících, nesleduje kvalitu jí poskytovaných služeb nebo nezavede systém řízení jakosti, nebo 20. nezveřejní včas nebo stanoveným způsobem zprávu o kvalitě poskytovaných služeb, b) provozovatel dráhy nepředá stanoveným způsobem údaj týkající se příjezdu nebo odjezdu vlaku dopravci, prodejci jízdních a přepravních dokladů, provozovateli cestovní kanceláře, provozovateli cestovní agentury nebo provozovateli železniční stanice, c) provozovatel železniční stanice nezavede stanovené normy kvality služeb pro přepravu cestujících nebo nesleduje kvalitu jí poskytovaných služeb, d) prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatel			

	cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury neposkytne včas v případě zpoždění spoje cestujícímu náhradu nebo odškodnění ve stanovené výši nebo nevyřídí žádost o jejich poskytnutí, e) dopravce nebo provozovatel železniční stanice 1. nezavede nebo neudržuje stanoveným způsobem nediskriminační pravidla pro přístup k přepravě osob se zdravotním postižením, průvodců držitelů průkazu osoby se zdravotním postižením označeného symbolem „ZTP/P“ a osob s omezenou schopností pohybu a orientace, 2. neposkytne osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace stanoveným způsobem pomoc v železniční stanici nebo ve vlaku, 3. neposkytne v případě ztráty nebo poškození vybavení nebo pomůcky anebo v případě ztráty nebo zranění vodícího nebo asistenčního psa osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace včas jejich dočasnou náhradu nebo v takovém případě neposkytne odškodnění ve stanovené výši, 4. nezajistí, aby stanovený zaměstnanec absolvoval školení týkající se potřeb osob se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace, nebo 5. nezavede systém pro vyřizování stížností týkajících se práv a povinností cestujících, nevyřídí včas nebo stanoveným způsobem přijatou stížnost anebo neuchová údaje související s vyřizováním přijatých stížností, f) dopravce, prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury			

	1. diskriminuje v rámci přepravních podmínek, tarifu nebo rezervace cestujícího na základě jeho státní příslušnosti nebo na základě místa usazení dopravce, prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatele cestovní kanceláře nebo provozovatele cestovní agentury v členském státě, 2. nenabízí ve stanovených případech jízdní nebo přepravní doklady, 3. odmítne přijmout rezervaci nebo nevystaví jízdní nebo přepravní doklad osobě se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace, požaduje v souvislosti s přijetím rezervace nebo vystavením jízdního nebo přepravního dokladu takové osobě úhradu dodatečných nákladů anebo požaduje, aby taková osoba byla doprovázena jinou osobou, nebo 4. nevynaloží v případě odmítnutí přijetí rezervace, nevystavení jízdního nebo přepravního dokladu anebo požadavku doprovodu osoby se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace náležitá úsilí, aby pro tuto osobu navrhla přijatelnou náhradní přepravu, nebo g) dopravce, provozovatel železniční stanice, prodejce jízdních a přepravních dokladů, provozovatel cestovní kanceláře nebo provozovatel cestovní agentury 1. neposkytne nebo nezpřístupní cestujícímu včas, ve stanoveném rozsahu nebo stanoveným způsobem informace, nebo 2. nezavede nezbytná opatření pro příjem oznámení osob se zdravotním postižením nebo s omezenou schopností pohybu a orientace o potřebě pomoci v železniční stanici nebo ve vlaku nebo nepřijímá tato oznámení bez úhrady			

	dodatečných nákladů.“.			
Čl. I bod 21 (§ 55 odst. 3)	V § 55 odst. 3 se slovo „dopravě ¹⁷⁾ “ nahrazuje slovem „přepravě ¹⁷⁾ “.	32021R0782	Čl. 31 odst. 1	Každý členský stát určí subjekt nebo subjekty příslušné pro prosazování dodržování tohoto nařízení. Každý subjekt přijme opatření nezbytná k tomu, aby se zajistilo dodržování práv cestujících.
Čl. IV	Tento zákon nabývá účinnosti dnem 7. června 2023.	32021R0782	Čl. 41 věta první a druhá	Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie. Použije se ode dne 7. června 2023.

Číslo předpisu EU (kód celex)	Název předpisu EU
32012L0034	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru
32021R0782	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/782 ze dne 29. dubna 2021 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě